

៣១
1
2512

ប្រតិទិន
ប្រចាំ
ឆ្នាំ
ច្បាប់
រាជធានី
ភ្នំពេញ
ឆ. ២០១២

៣

1

2512

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

นิพนธ์ ไรทิศเสถียร
ออกแบบปก

48

เลขทะเบียน.....	18
เลขที่.....	๗๔
วณ.เอช.....	๑๕๑๑

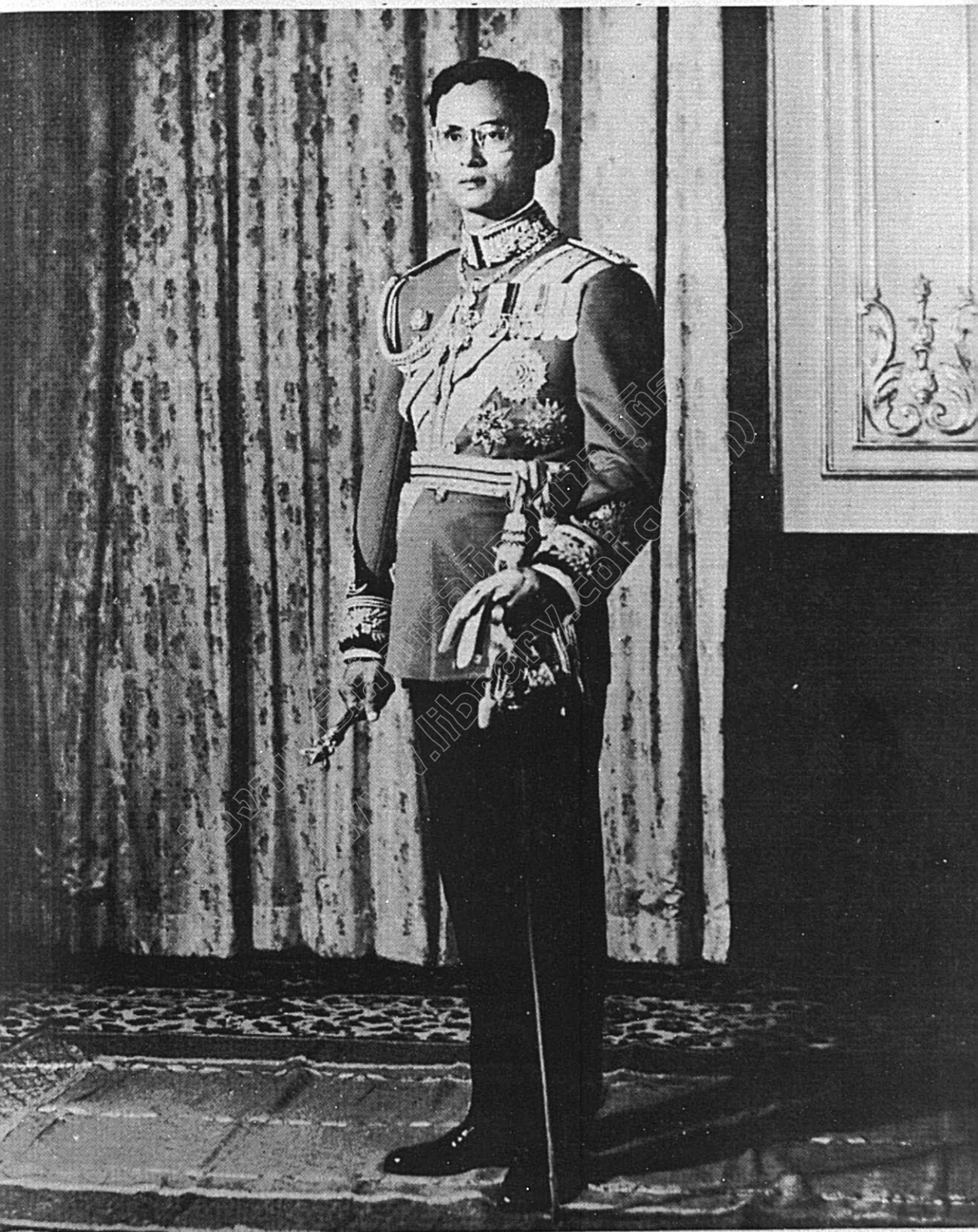
พระตำหนักเปิดศาลจังหวัดกระบี่
19 เมษายน 2512

อาเตียรพาท

สัททูลลวิกกัททิลันท์ ๑๕

สรวมชีฬัญชฌองค้พระทรงสิริวิศิรุ	
องค้พุทธพิสุทธีนิตย	นิรวาณ
สืบธรรมลารตนางค้กระจำงภาวะวิศาล	
ท้าวหล้าสมาทาน	พระธรรม
จุงบันดาลนวรรัชชกษัตริย์กิริติลา	
ท้าวไทยไผทหน้า	นเรศวร
เลิศล้ำบารมืองค้พระทรงศุภะวิเศษ	
“ภูมิพลอดุลยเดช”	พระนาม
ธำรงสันติฉะวไลยราชภาวะสยาม	
เจิตจบณภพสาม	สราญ
เป็นปิ่นปักศิระชาวประชานิกรนาน	
ปราศทุกขลุลุขคานค้	สมัย
ชาติจาเรญจระเลิศประเสริฐสถิระไทย	
เกริกกิตติเกรียงไกร	นิรันดร์
ของจงทรงพระเจริญลุโสติศิริสันค้	
คู่ฟ้าธรานันท์	ชโย

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะสงฆ์จังหวัดกระบี่

หลวงจํารูญเนติศาสตร์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

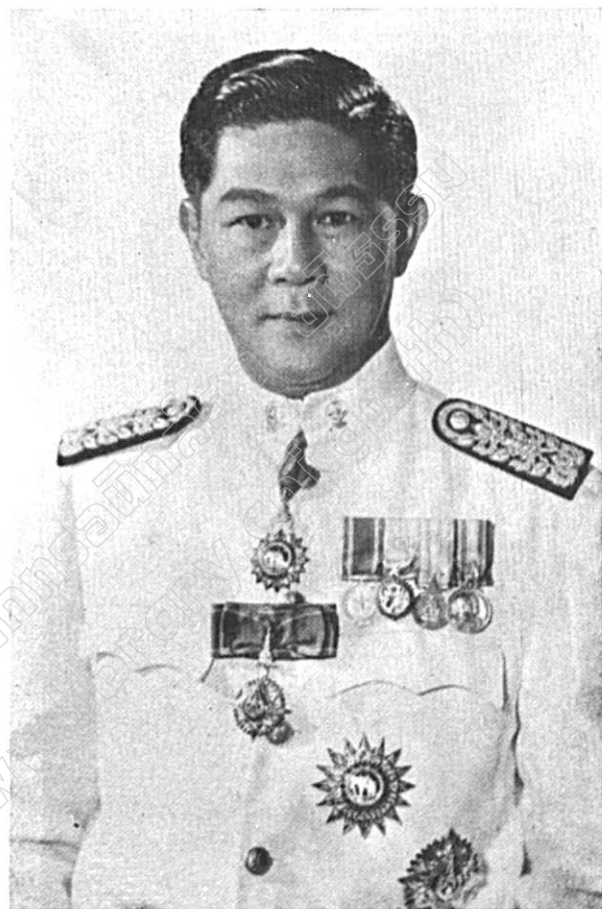
พระยาอรรธการยณพนธ์
อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

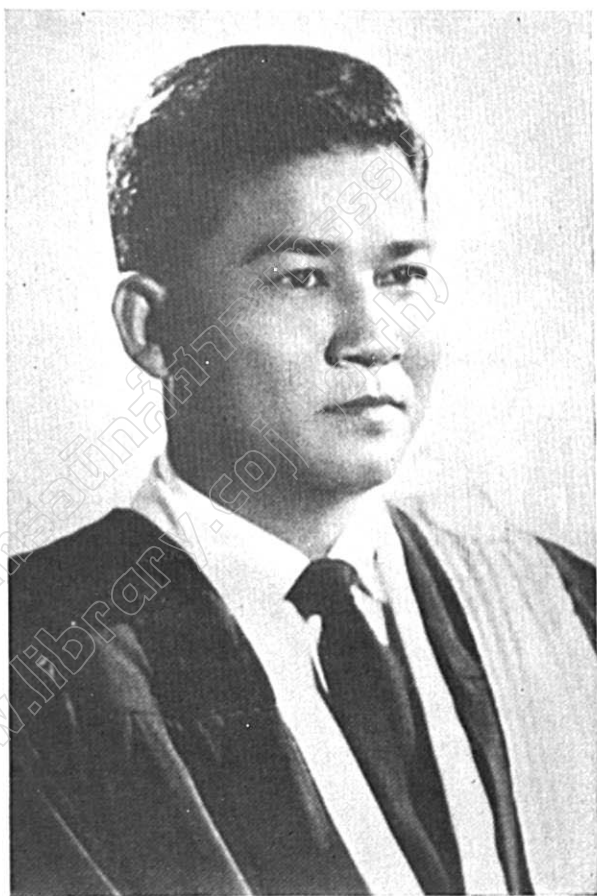
นายประกอบ หุตะสิงห์
ประธานศาลฎีกา

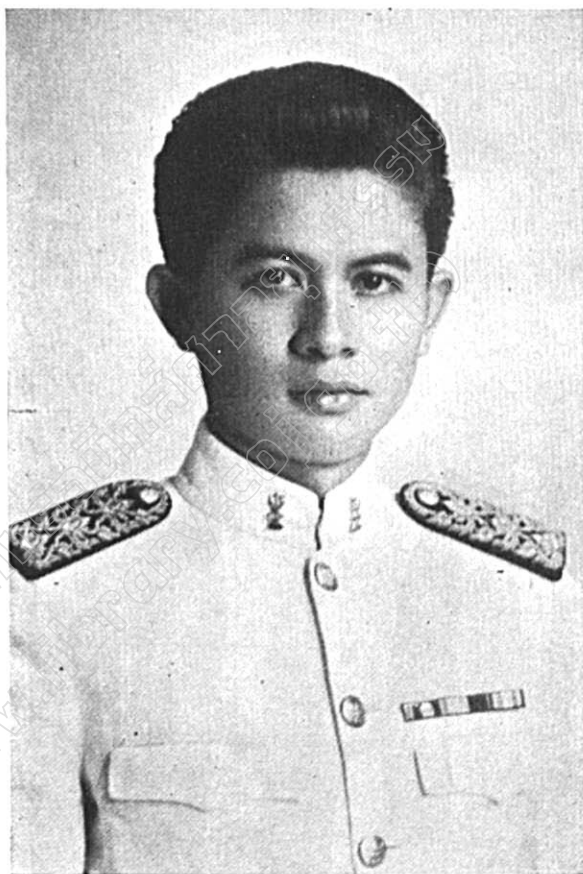
นายบรรจบ เสาววรรณ
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

นายสุธรรม วรรณแสง
ยศสิบผู้พิพากษากฎ 8

นายสง่า อัมพันธ์แสง
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดกระบี่

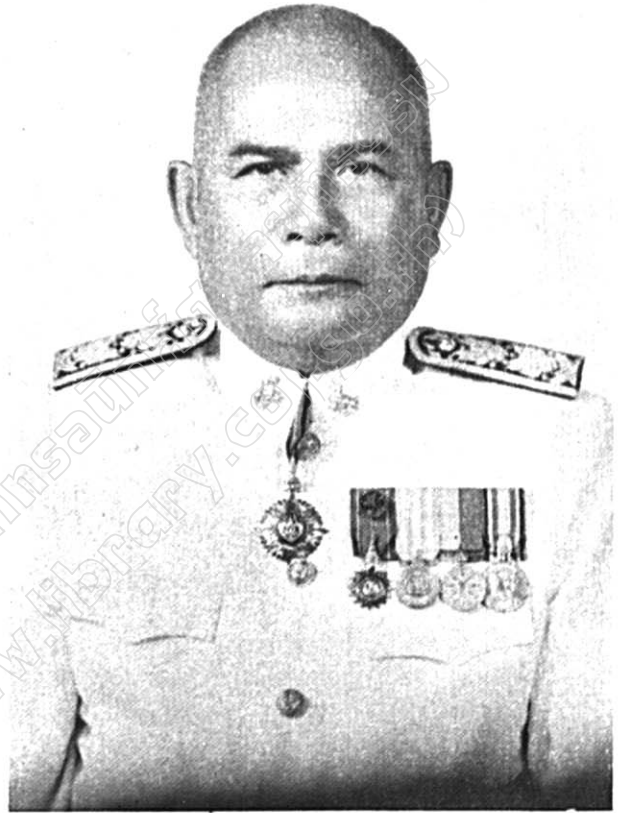

นายประจักษ์ พุทธิสมบัติ
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดกระบี่

นายเสวี ลิ้มปรงนี

ข้าศาลจังหวัดกระบี่

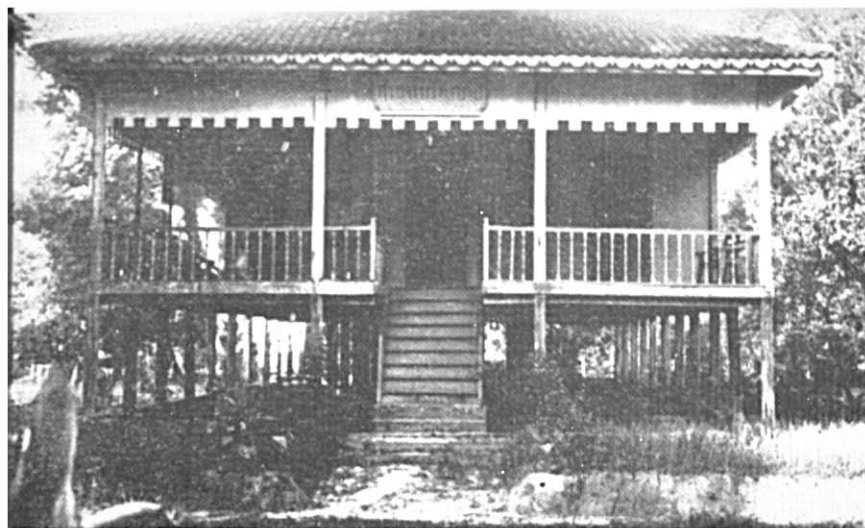

นายเหรียญ สร้อยสนธิ
ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

จ าก อ ตี ต

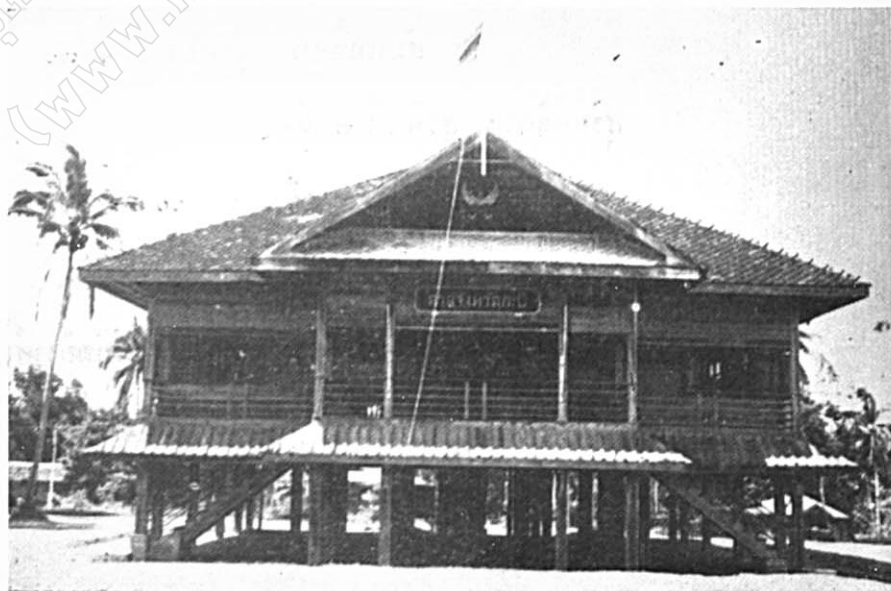
ฐ่ ป้ จ ุ บั น

สร้างเมื่อเดือนเมษายน ร.ศ. ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๔๕๒)

ศาลจังหวัดกระบี่

สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖

ดวงปาดาวางศัณดาฤกษ์ศาลจังหวัดกระบี่

ศุภวาระดีถี จันทรคติกาล ณ ๕ ๗ ๘ ค่ำ ปีมอก ปกติมาสวาร

สัมฤทธิศก จุลศักราช ๑๓๓๐

สุริยคติกาล สุรทินที่ ๓ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๑

ปฐมฤกษ์ เวลา ๑๐.๐๕ น.

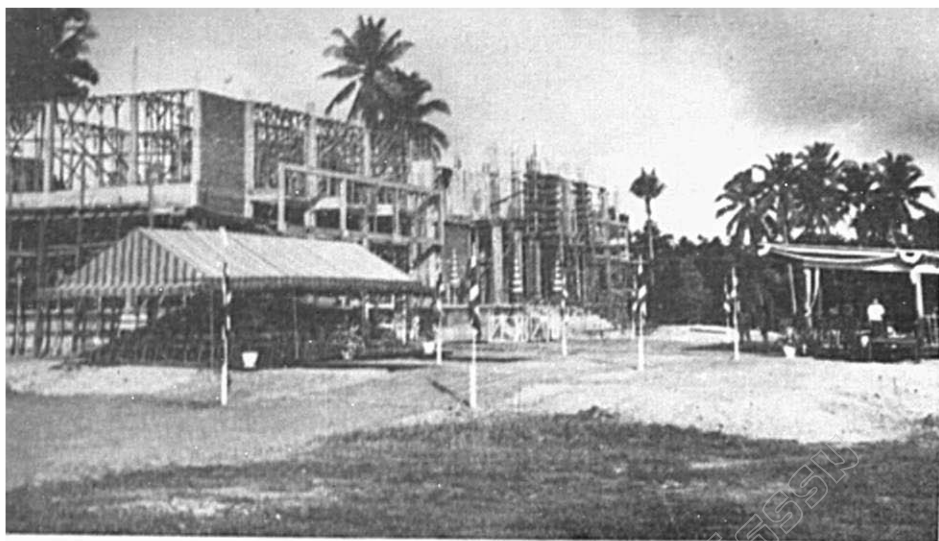
สุดท้าย เวลา ๑๐.๑๕ น.

เกาะปัญจมนวรงค์ ๑ ทิศขัณฑ์ ๕ ถิ่นนาสถิตยวาสสังห์ เตโชธาตุ

เสวยฤกษ์ภูมิปาโล ประกอบด้วยมหัทธโนแห่งฤกษ์

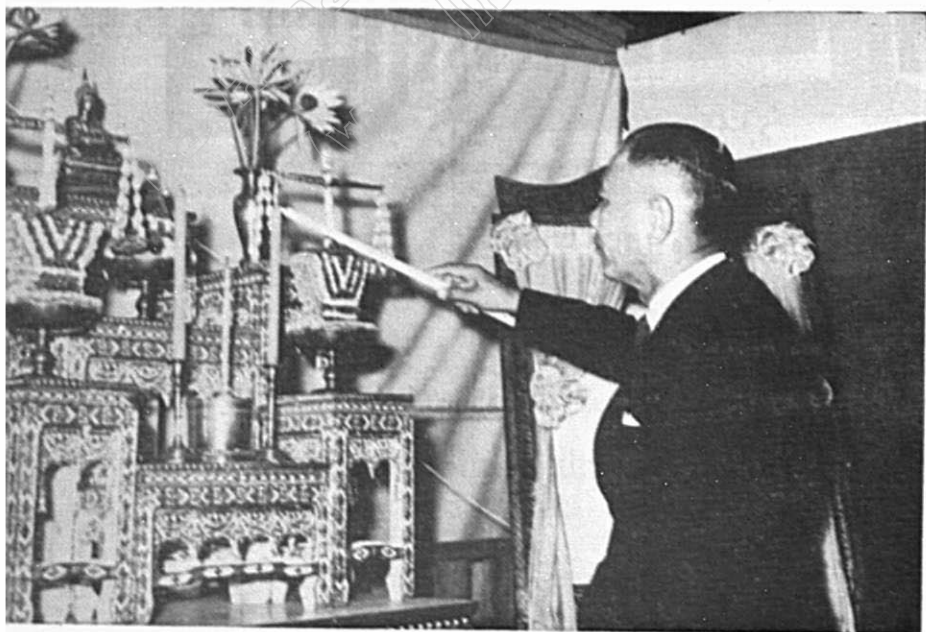
อาคารศาลจังหวัดกระบี่หลังใหม่

บริเวณพิธี

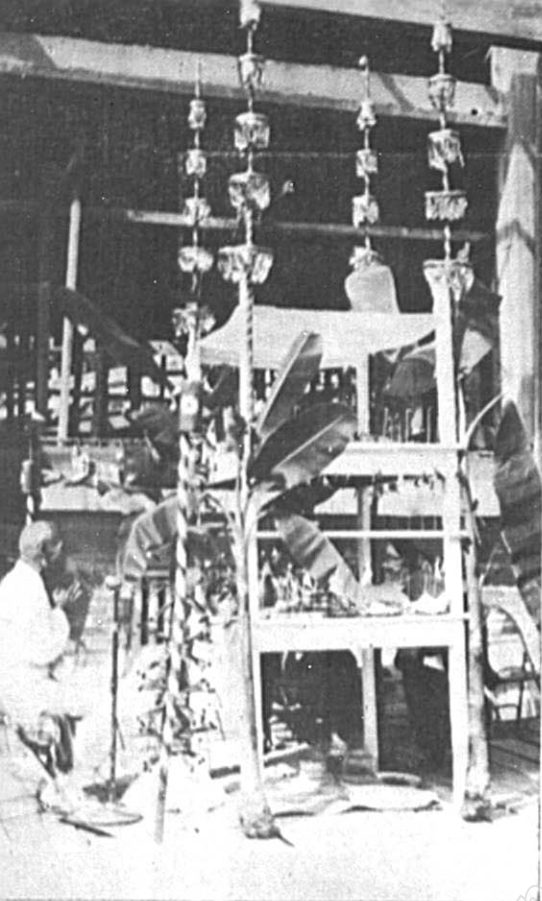
ราชาพระรัตนตรัย

เจริญพระพุทธมนต์

ประชุมเทศบาล

ผู้มีเกียรติมาในงาน

อธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา 8 ถ้าวรราชาน

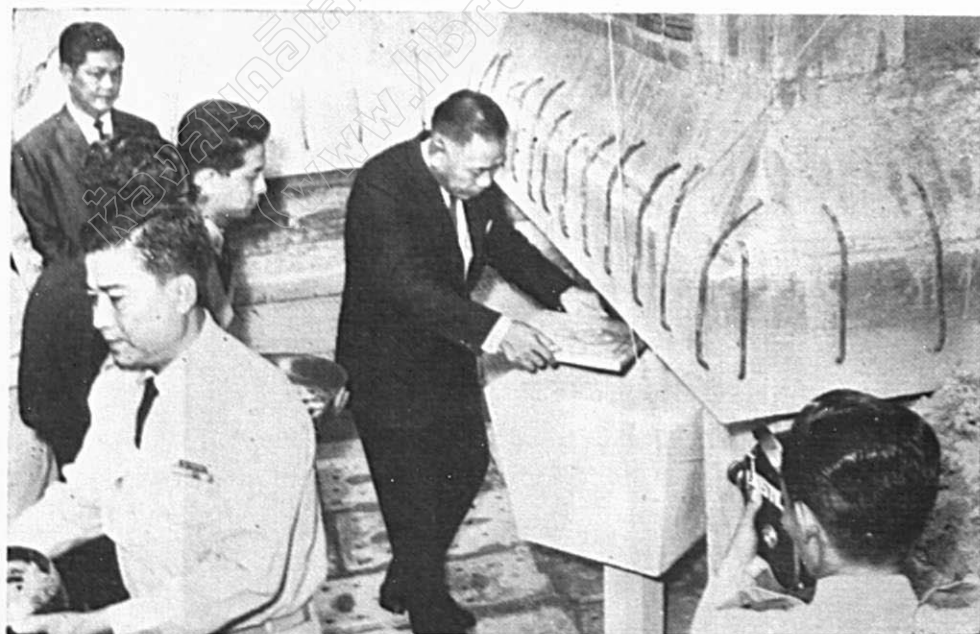
ประธานในพิธี ถ้าวรราชาน

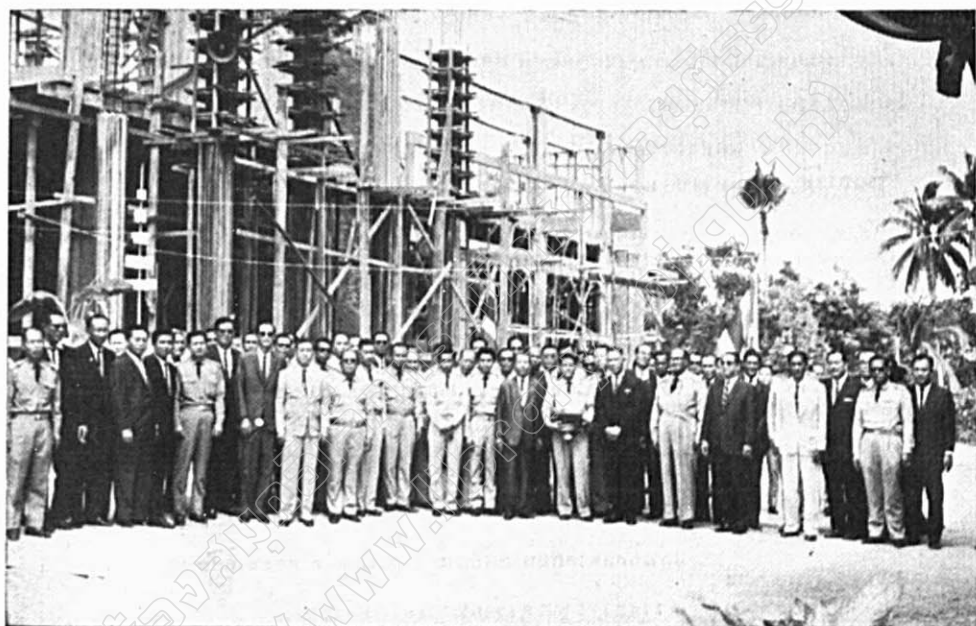

เจม

วางศิลาฤกษ์

ส่วนหนึ่งของหิมีเกิยวติ

หมายกำหนดการ

วันเสาร์ที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๒

เวลา ๐๘.๔๕ น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประธานในพิธีบูชาพระรัตนตรัย แล้วพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๐๙.๐๕ น. อธิบดีผู้พิพากษภาค ๔ รายงานการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่

ประธานในพิธีกล่าวตอบ

แล้วเปิดแพรคลุมป้ายชื่อศาล พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา

เสร็จแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

และแขกผู้มีเกียรติเข้าเยี่ยมชมอาคารศาล

เปิดศาล

“เปิดศาล” ท่านพวกเราชาวศาลจังหวัดกระบี่ ได้รอมานับตั้งแต่วันสร้างศาลเสร็จ คือ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๑ ที่จะเปิดเมื่อใด และระหว่างที่รอพंगกำหนดตนเอง ก็มีคำสั่งให้ นายสง่า อำพันแสง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล เตรียมตัวย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดมโนบุรี นายประจักษ์ พุทธิสมบัติ ผู้พิพากษา ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี การเตรียมตัวต่าง ๆ จึงเลื่อยลง เนื่องจากไม่แน่ใจว่าทั้งสองท่านจะได้อยู่ร่วมในพิธีเปิดศาลหรือไม่ จนวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๑๒ ได้รับโทรเลขจากกระทรวงยุติธรรมกำหนดเปิดอาคารศาลจังหวัดกระบี่หลังใหม่ในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๒ เวลาที่เตรียมตัวเตรียมใจมีน้อย แต่ด้วยแรงศรัทธาที่มีอยู่ ประกอบกับเมื่อครั้งกระทำพิธีวางศิลาฤกษ์ในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๑ ทางศาลจังหวัดกระบี่ได้รับความร่วมมืออย่างอบอุ่นใจจากท่านข้าราชการทุกฝ่าย ทนายความ และพ่อค้าประชาชน ที่ได้ให้เกียรติมาร่วมงานและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จนทำให้การประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ชาวคณะศาลจังหวัดกระบี่ไม่มีสิ่งใดจะตอบแทนในครั้งจิตหนึ่งสื่อเล่านี่จึงได้มีโอกาสดำเนินการเป็นรูปเล่มขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกแก่ผู้มีเกียรติทั้งหลาย โดยเฉพาะแก่ผู้ที่ได้ร่วมมือร่วมใจในการประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ แม้ในเนื้อหาจะไม่อะไรเป็นสาระ แต่ขอได้กล่าวถึงนี้เกิดขึ้นจากน้ำใจของชาวศาลจังหวัดกระบี่ หากมีสิ่งใดที่ขาดตกบกพร่อง ขอได้โปรดอภัยด้วย

คณะข้าราชการศาลจังหวัดกระบี่

๑๕ เมษายน ๒๕๑๒

คำกล่าวรายงาน

ของ

นายสุธรรม วรรณแสง อธิบดีผู้พิพากษาศาล ๔

ในพิธวัจศาลฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่

ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๑

กราบเรียน ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม

ข้าพเจ้าและข้าราชการศาลจังหวัดกระบี่ รู้สึกเป็นเกียรติและปลื้มยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้กรุณามาเป็นประธานในพิธวัจศาลฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ ท่ามกลางผู้มีเกียรติทั้งหลายที่มาร่วมงานในวันนี้

อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่หลังเดิม เป็นอาคารไม้ทรงปั้นหยาชั้นเดียว ได้ถุนสูง หลังคามุงกระเบื้อง สร้างเสร็จเปิดเป็นที่ทำการได้เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๘๗ นับถึงบัดนี้เป็นเวลา ๒๔ ปีเศษ ทว่าอาคารชำรุดทรุดโทรม กระเบื้องเสื่อมคุณภาพ ฝุ่เบื้อยน้ำรั่วซึมได้โดยทั่ว ๆ ไป ไม่สามารถจะซ่อมแซมให้มั่นคงและเหมาะสมต่อไปได้ ทั้งตัวอาคารก็เล็กและคับแคบ ไม่เพียงพอกับปริมาณของงานที่เพิ่มขึ้น ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติราชการ และไม่สง่างามสมกับเป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม คณะรัฐบาลปัจจุบันจึงได้กรุณาอนุมัติงบประมาณให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ใหม่ ซึ่งข้าพเจ้าและข้าราชการศาลจังหวัดกระบี่

ตลอดจนบรรดาข้าราชการส่วนอื่น และพ่อค้าประชาชนในจังหวัดกระบี่ ต่างมีความ
ยินดีและทราบซึ่งในความกรุณาของกระทรวงยุติธรรม และรัฐบาลเป็นอย่างดี

อาคารศาลจังหวัดกระบี่ที่สร้างใหม่นี้ เป็นอาคารตึก ๒ ชั้น ขนาด ๔
บัลลังก์ กว้าง ๘.๕๐ เมตร ยาว ๔๘.๒๐ เมตร หลังคาทรงไทย มีมุขด้านหน้ายื่น
ออกไป ๓.๔๐ เมตร และมุขด้านหลังยื่นออกไป ๘ เมตร ปลูกสร้างในที่ดินราชพัสดุ
ซึ่งอยู่ในความครอบครองของกระทรวงยุติธรรมบริเวณเดียวกับที่ทำการศาลเดิมส่วน
หนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งได้รับความกรุณาจากจังหวัดกระบี่ และกระทรวงมหาดไทย
อนุญาตให้ใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ๔๓๔๘ เป็นเนื้อที่กว้างทางด้าน
ตะวันออก ๓๕ เมตร และด้านตะวันตก ๓๘ เมตร ยาว ๗๔ เมตร ซึ่งอยู่ทางด้าน
ใต้ของที่ดินศาลเดิม ข้าพเจ้าจึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

การก่อสร้างอาคารศาลหลังใหม่นี้ บริษัทสากลเนรมิต จำกัด เป็นผู้ประมูล
ทำการก่อสร้างได้ในราคา ๒,๕๖๒,๐๐๐ บาท รวมทั้งบ้านพักเจ้าศาล ๑ หลัง พร้อม
ทั้งรั้ว ๔ ด้าน กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาภายในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๑ ส่วน
แบบแปลนและรายการก่อสร้างนั้น ได้รับความร่วมมือจากกองแบบแผน กรมโยธา
เทศบาล เป็นผู้จัดทำ และทั้งยังได้ส่งนายช่างมาควบคุมการก่อสร้างด้วย จึงขอขอบ
คุณกรมโยธาเทศบาล ตลอดจนนายช่างและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง กับขอขอบคุณท่าน
ผู้ว่าราชการจังหวัด ตลอดจนข้าราชการทุกฝ่าย คณะทนายความและพ่อค้าประชาชน
ที่ได้ร่วมมือช่วยเหลือในพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลหลังใหม่ จนสำเร็จลุล่วง
ไปด้วยความเรียบร้อยไว้ ณ โอกาสนี้

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นอุดมมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขอกราบเรียน
เชิญท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้โปรดประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่
ทำการศาลจังหวัดกระบี่หลังใหม่ เพื่อความศิริมงคลแก่อาคารสถานที่อันจะ
ใช้เป็นที่พักบรรดาพิพากษารอคดี ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม เพื่อ
ประโยชน์สุขและความร่มเย็นแก่ประชาชนจังหวัดกระบี่สืบไป

คำกล่าวตอบ

ของ

นายบรรจบ เสาววรรณ ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ในพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่

ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๑

ท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา ๔ และท่านผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย

ข้าพเจ้ามีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ได้รับมอบหมายจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้มาประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้างในวันนี้

กระทรวงยุติธรรมตระหนักอยู่เป็นอย่างดีว่า อาคารที่ทำการศาลส่วนมากได้สร้างกันมาเป็นเวลานานปี มีความชำรุดทรุดโทรม คับแคบไม่สะดวกแก่การปฏิบัติราชการและไม่เหมาะสมแก่กาลสมัย สมควรที่จะได้ก่อสร้างใหม่ เพื่อให้ศาลได้มีที่ทำการอันกว้างขวางและสง่างามทันสมัย สมกับเป็นสถานที่สำหรับประสาทความยุติธรรมให้แก่ประชาชน จึงได้วางโครงการก่อสร้างและบูรณะอาคารศาลต่าง ๆ ขึ้น ตามกำลังงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ สำหรับปีพุทธศักราช ๒๕๑๑ นี้ กระทรวงยุติธรรมได้รับงบประมาณให้สร้างศาลเพื่อเป็นที่ทำการใหม่รวม ๓ จังหวัด คือศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ศาลจังหวัดเชียงราย และศาลจังหวัดกระบี่

สำหรับอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่หลังเก่า เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว สร้างมา ๒๔ ปีเศษแล้ว มีขนาดเล็กและคับแคบ ทั้งยังชำรุดทรุดโทรม ไม่สะดวกแก่ผู้ปฏิบัติราชการ และประชาชนที่มาติดต่อ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะได้สร้างชั้นใหม่ให้เหมาะสม ซึ่งเมื่อก่อสร้างเสร็จแล้วจะเป็นสถานที่ราชการอันสง่างามแห่งหนึ่งในจังหวัดนี้ ขอให้ท่านอธิบดีผู้พิพากษามา ๘ และคณะกรรมการตรวจการก่อสร้าง โปรดช่วยกันเอาใจใส่ดูแลการก่อสร้างให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สมความปรารถนาของทางราชการ

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ทราบว่า กระทรวงมหาดไทย ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ กรมโยธาเทศบาล ข้าราชการทุกฝ่าย คณะนายความ ตลอดจนพ่อค้าประชาชน ได้มีส่วนช่วยเหลือในการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ และร่วมมือในพิธีวางศิลาฤกษ์จนสำเร็จลุล่วงไปโดยเรียบร้อย จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าจะได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ที่สร้างใหม่ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้การก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่หลังนี้ จงดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยสมปรารถนา เพื่อจะได้ใช้เป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนสืบไป

คำกล่าวรายงาน

ของ

นายสุธรรม วรรณแสง อธิบดีผู้พิพากษภาค ๔

ในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่

ณ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๑๒

ขอประทานกราบเรียน ฯพณ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ในวโรกาสที่ ฯพณ ฯ ได้กรุณามาเป็นประธานในพิธี
เปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่หลังใหม่ในวันนี้ ข้าพเจ้า
และบรรดาข้าราชการในจังหวัดกระบี่ ตลอดจนทนายความ พ่อ
ค้าประชาชน รู้สึกเป็นเกียรติและปิติยินดีเป็นอย่างยิ่ง

อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่หลังเดิม เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว สร้างเมื่อ
ปีพุทธศักราช ๒๔๘๗ ด้วยอาคารชำรุดทรุดโทรม เล็กและคับแคบไม่เพียงพอกับ
ปริมาณของงานที่เพิ่มขึ้น ทั้งไม่สะดวกแก่การปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่และประ-
ชาชนผู้มาติดต่อ และขาดความสง่างามไม่สมกับเป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติ-
ธรรม ด้วยเหตุนี้กระทรวงยุติธรรมจึงได้ดำเนินการของงบประมาณสร้างอาคารที่ทำการ
ศาลชั้นใหม่ และได้รับความกรุณาจากรัฐบาลอนุมัติงบประมาณให้เมื่อปีพุทธศักราช
๒๕๑๑ ซึ่งข้าพเจ้าและบรรดาข้าราชการ ทนายความ พ่อค้า ประชาชน ในจังหวัด
กระบี่ รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของกระทรวงยุติธรรมและรัฐบาลเป็นอย่างยิ่ง

กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการประกวดราคาก่อสร้างอาคารที่ทำการศาล
หลังใหม่ พร้อมด้วยเครื่องครุภัณฑ์ เครื่องสุขภัณฑ์ เครื่องใช้สำหรับสำนักงาน ถนน
เสารัง บ้านพักจำศาลหนึ่งหลัง ปรากฏว่าบริษัทสากลเนรมิต จำกัด เป็นผู้ประมูล
ได้ในราคา ๒,๔๖๒,๐๐๐ บาท และได้เริ่มลงมือก่อสร้างเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๑๑
เสร็จเรียบร้อยตามสัญญาเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ปีเดียวกัน

อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ที่สร้างใหม่นี้เป็นตึกสองชั้น หลังคาทรงไทย
ขนาด ๔ บัลลังก์ กองแบบแผน กรมโยธาเทศบาลเป็นผู้ออกแบบแปลนและรายการ
ก่อสร้าง และได้ส่งนายช่างมาควบคุมการก่อสร้างด้วย สำหรับในการจัดงานพิธีเปิด
อาคารที่ทำการศาลหลังใหม่นี้ ได้รับความร่วมมือจากท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ข้าราชการ
การทุกฝ่าย ทนายความ และพ่อค้าประชาชนเป็นอย่างดี ทำให้งานสำเร็จลุล่วงไป
ด้วยความเรียบร้อย จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นอุดมมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขอกราบเรียน
เชิญ อาณา ได้โปรดประกอบพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ เพื่อ
เป็นสิริมงคลแก่อาคารสถานที่อันจะใช้เป็นที่พิจารณาพิพากษารรคดี เพื่อ
ประโยชน์สุขและความร่มเย็นของประชาชนสืบไป.

คำกล่าวตอบ

ของ

หลวงจารย์ฤๅณติศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่
ณ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๑๒

ท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาล ๔ และท่านผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย

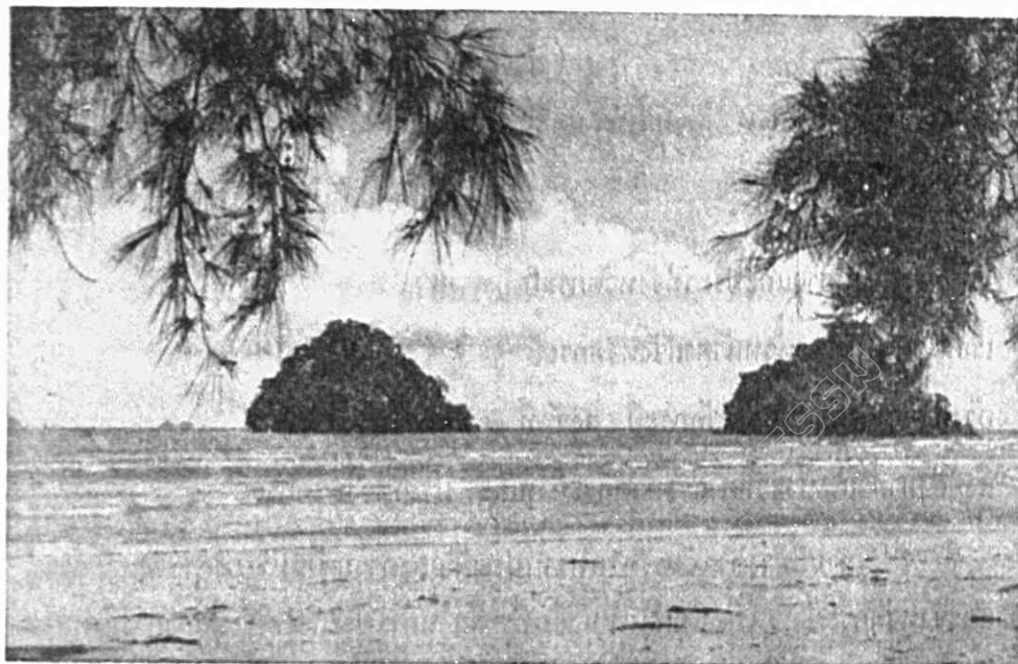
ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง
ที่ได้มีโอกาสมาประกอบพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัด
กระบี่ในวันนี้

กระทรวงยุติธรรมได้ตระหนักอยู่เป็นอย่างยิ่งว่า ศาลยุติธรรมเป็นที่ประสิทธิ์
ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชน สมควรที่จะมีอาคารที่ทำการอันกว้างขวางและ
สง่างาม เพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติงานและเป็นที่เคารพเลื่อมใสแก่บุคคลทั่วไป สำหรับ
อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่หลังเก่านี้ ตามรายงานของท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาล ๔
ย่อมเป็นที่ประจักษ์ว่า ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นอาคารศาลยุติธรรมในปัจจุบัน เพราะ
เป็นอาคารชั้นเดียวคับแคบ ไม่สะดวกแก่ผู้ที่ปฏิบัติราชการและประชาชนผู้มาติดต่อ
กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอของบประมาณก่อสร้างอาคารแห่งใหม่และได้รับความ
กรุณาจากรัฐบาล อนุมัติเงินงบประมาณเพื่อให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาล
จังหวัดกระบี่หลังใหม่ได้

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาเห็นว่าการก่อสร้างได้สำเร็จเรียบร้อยเป็นอาคาร
ทันสมัยขนาด ๔ บัลลังก์ นับได้ว่าเป็นอาคารที่เด่นและเป็นสง่าอีกหลังหนึ่ง ดังที่
ปรากฏต่อสายตาของทุกท่านแล้ว ในนามของกระทรวงยุติธรรมข้าพเจ้าขอขอบคุณ
ท่านและคณะกรรมการตรวจการก่อสร้างตลอดจนท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือเอื้อ
เพื่อช่วยเหลือด้วยประการต่าง ๆ ไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณท่านทั้งหลายที่ได้ให้
เกียรติมาร่วมงานนี้ด้วย

ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล
โลกได้โปรดกลั่นเทาลให้อาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่หลังใหม่นี้ ได้สถิตสถาพรยัง
ยืนนาน เพื่อจักได้เป็นที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมให้ความร่มเย็นแก่ประชาชน
สืบไป

ขณะนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภฤกษ์มงคลกาลแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอ
ประกอบพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ ณ บัดนี้.

ประวัติ - ความเป็นมา

(สำเนา)

ที่ ศธ. ๐๘๐๖/๔๔๒๓

กรมศิลปากร

๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

เรื่อง ประวัติศาสตร์และประวัติจังหวัดกระบี่

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดกระบี่

อ้างถึง หนังสือศาลจังหวัดกระบี่ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๑๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประวัติศาสตร์จังหวัดกระบี่ และ ประวัติจังหวัดกระบี่

ตามที่ทางศาลจังหวัดขอทราบประวัติและความเป็นมาของศาลจังหวัดกระบี่ และจังหวัดกระบี่ เพื่อพิมพ์ในหนังสือที่ระลึกในการประกอบพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลใหม่นั้น กรมศิลปากรได้ให้เจ้าหน้าที่กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์เรียบเรียงให้แล้ว

เรื่องศาลจังหวัดกระบี่นั้น ไม่มีหลักฐานเอกสารเล่มใดกล่าวไว้โดยตรง การค้นคว้าเรียบเรียงจึงต้องอาศัยหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับศาลนำมาเป็นหลักวินิจฉัย และตามหนังสือของจังหวัดประสงค์จะทราบว่าได้เดิมศาลนั้นชื่อ “ศาลจังหวัดกระบี่” ต่อมาภายหลังปัจจุบันนี้ใช้ชื่อ “ศาลจังหวัดกระบี่” คำว่า “กระบี่” ไม่มีตัว “ร” นั้น ใคร่ขอเรียนชี้แจงตามหลักฐานและเหตุผลดังนี้

๑. พิจารณาตามหลักฐานประวัติศาสตร์ กล่าวไว้ว่า ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๕ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะแขวงเมืองปกาไสยขึ้นเป็นเมือง กระบี่ หมายความว่ามีคนพบกระบี่โบราณในบริเวณตำบลหนึ่งของจังหวัดนี้ จึงได้นำมาว่า กระบี่ โดยเหตุนี้คงตราประจำจังหวัดกระบี่จึงเป็นรูปกระบี่ไขว้หมายถึงดาบโบราณ ซึ่งมีผู้พบในท้องที่ของจังหวัด ฉะนั้นศาลจังหวัดกระบี่ ก็น่าจะเขียนว่าศาลจังหวัดกระบี่ เพราะเป็นศาลของจังหวัด

๒. พิจารณาตามหลักภาษา คำว่า กระบี่ แปลงมาจากคำว่า กบี่ แปลว่า
ลิง เมื่อเป็นคำไทยจะเขียนเป็นกบี่ ไม่มีสระอะ จะเป็นดังนี้

กบี่ แปลงเป็น กบี่

กบ แปลงเป็น กระบี่

กระบี่ แปลว่ามีดรูปดาบ มีฝัก ที่ด้ามถือมีโกร่ง

ส่วนที่เขียนว่า กระบี่ ก-ะ นั้นไม่มีในพจนานุกรม และหลัก
ภาษาแต่ประการใด

๓. ได้ตรวจสอบราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ ๓๕ เล่ม ๕๔ วันที่ ๑
มิถุนายน ๒๔๘๕ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการปรับปรุงตัวอักษรไทย มี
อยู่ว่า คำที่มีได้มาจากบาลีสันสกฤตให้เขียนตามระเบียบคำไทย เช่น กระทรวง-กระชวง
ไม่ได้ตัดตัว ร ออก ถ้าจะเป็นเพราะสาเหตุมาจากการปรับปรุงตัวอักษรไทยตามราช-
กิจจานุเบกษานับนี้ ทำให้ตัว ร ของจังหวัดกระบี่หายไป เป็น กระบี่ แล้ว ก็ไม่น่า
จะเป็นไปได้

๔. คำว่าจังหวัดกระบี่ ที่เขียนคำ กระ ไม่มี “ร” นั้น เห็นแต่ที่ใช้กับ
ศาลเท่านั้น เรื่องนี้เห็นว่า เขียนตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดกระบี่ ทางศาลคง
จะมีเหตุผลอะไรสักอย่างหนึ่งเห็นสมควรที่จะให้ทางศาลจังหวัดกระบี่สอบถามไปยัง
กระทรวงยุติธรรมเพื่อความแน่นอน เพราะเรื่องนี้อาจเป็นเรื่องของภาษาทางกฎหมาย
ก็เป็นได้

พร้อมนี้ได้แนบประวัติศาลจังหวัดกระบี่ และประวัติจังหวัดกระบี่มาด้วย

๒ ชุด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

เชื้อ สาริมาน

(นายเชื้อ สาริมาน)

อธิบดีกรมศิลปากร

กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ ๑

ประวัติจังหวัดกระบี่

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้ของประเทศไทย อยู่ทางฝั่งทะเลตะวันตก ตรงข้ามมหาสมุทรอินเดีย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ โดยการคมนาคมทางบก ด้วยรถไฟสายใต้ลงที่สถานีห้วยยอด ๘๑๗ กม. แล้วไปรถยนต์ตามทางหลวงแผ่นดินสาย ๕ (เพชรเกษม) ๑๑๓ กม. หรือลงที่สถานีกันตัง จังหวัดตรัง ๘๖๖ กม. แล้วลงรถยนต์ไปถึงเมือง หรือโดยสารรถยนต์สายเพชรเกษม รวมระยะทาง ๙๕๕ กิโลเมตรจากกรุงเทพฯ จังหวัดกระบี่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง และเขาอู้งี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง และมหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับฝั่งทะเลมหาสมุทรอินเดีย และอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

จังหวัดกระบี่แบ่งการปกครองออกเป็น ๔ อำเภอ กับ ๑ กิ่ง คือ

๑. อำเภอเมืองกระบี่

๒. อำเภอคลองท่อม

๓. อำเภออ่าวลึก
๔. อำเภอเกาะลันตา
๕. กิ่งอำเภอเขาพนม

ประวัติศาสตร์กระบี่ เริ่มขึ้นในตอนปลายรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เจ้าพระยานครฯ ได้ให้พระปลัดฯ ไปคล้องช้างในแขวงเมืองนครศรีธรรมราชตามตะวันตก พระปลัดฯ และพวกเห็นชัยภูมิดี จึงหยุดพักตั้งค่ายพะเนียดคล้องช้างอยู่เป็นเวลานาน ภายหลังมีชาวนครศรีธรรมราชอพยพไปตั้งหลักแหล่งทำมาหากินกันมากขึ้น พระปลัดฯ จึงยกฐานะบริเวณดังกล่าวนี้ ขึ้นเป็นเมืองน้อยเรียกว่า “แขวงเมืองปากไผ่” หรือ “กาไผ่” ขึ้นกับเมืองนครศรีธรรมราช

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๕ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะแขวงเมืองปากไผ่ขึ้นเป็นเมืองกระบี่ (นับว่ามีคนพบกระบี่โบราณในบริเวณตำบลหนึ่งของจังหวัดนี้ จึงได้นามว่า “กระบี่”) โดยตัดอำเภอปากลาวของเมืองสุราษฎร์ธานี (เกี่ยวเนื่องอยู่ในอำเภออ่าวลึก) อำเภอคลองพน (เกี่ยวเนื่องเป็นตำบลขึ้นกับอำเภอคลองท่อม และอำเภอเกาะลันตา) เข้ามารวมไว้ในเมืองที่เพิ่งใหม่ตั้งศาลากลางจังหวัดที่บ้านตลาดเก่า ตำบลกระบี่ใหญ่ แต่ยังคงเป็นเมืองออกของเมืองนครศรีธรรมราช มีหลวงเทพเสนาเป็นเจ้าเมืองและผู้สร้างเมืองกระบี่คนแรก

พ.ศ. ๒๔๑๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แยกเมืองกระบี่ออกจากการปกครองของนครศรีธรรมราชไปเป็นหัวเมืองชั้นจัตวาขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ

พ.ศ. ๒๔๔๓ ย้ายเมืองกระบี่จากบ้านตลาดเก่า (เมืองเก่า) ตำบลกระบี่ใหญ่ ไปตั้งที่ตำบลปากน้ำ (ที่ตั้งศาลากลางจังหวัดปัจจุบันนี้) เพราะเป็นบริเวณที่มีน้ำลึก เรือใหญ่เข้าเทียบทำได้สะดวก

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพราะในสมัยโบราณดินแดนที่เป็นจังหวัดกระบี่เคยเป็นเส้นทางเดินทางไปมาของชาวอินเดียที่เข้ามาสู่แหลมมลายู และเข้ามาสู่กรุงศรีอยุธยา เป็นทางเดินข้ามแหลมมลายูจากเมืองตรังผ่านทางกระบี่ไปยังเมืองไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเดินทางไปทางเรือต่อไปทางแม่น้ำตาปี ทางชนสินค้ำแต่โบราณข้ามแหลมมลายูนี้นี้ เรียกว่า “ปากพนม”

ภูมิประเทศของจังหวัดกระบี่ เป็นป่าและทุ่งสลับกัน ตอนเหนือเป็นที่ราบสูงมีเขาและป่าสูง ตอนไกลไปทางทะเลเป็นที่ราบต่ำ มีลำน้ำใหญ่ ๒ แห่ง แต่ไม่ใช่ลำน้ำยาว เรือเดินได้สะดวกแต่ตอนปากอ่าวเท่านั้น คือคลองกระบี่น้อยและคลองปะกาไส ต้นน้ำทั้ง ๒ สายนี้เกิดจากเขาพนมเบญจา ซึ่งเป็นภูเขาที่สูงลูกหนึ่งทางจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ด้านทะเลมีเกาะราว ๘๗ เกาะ ๆ เหล่านี้เป็นทำเลหาปลาและรังนก มีนิทานของเกาะเหล่านี้ที่ชาวบ้านเล่ากันต่อมาว่า อ่าวพระนางเดิมเป็นเทพธิดาน้องสาวเทพดาพิพี (เกาะพิพี) เทพดาปู (เกาะปู) เทพดาประติระ (เกาะบิตะ) หัวขวาน (เกาะหัวขวาน) และหางนก (เกาะหางนก) มาแย่งกันขอลาง นางตกลงแต่งงานกับหางนก เวลาขึ้นหมากมา เทพดาที่ไม่ได้นางพากันมาชิงนาง เทพดาพิพีโกรธจับขันหมากขว้างทิ้ง และปราบพวกที่มาชิงนางพ่ายแพ้ นางก็เลยไม่ได้สามีขึ้นหมาก แล้วนางและเทพดาต่าง ๆ ก็กลายเป็นหินที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับราษฎรให้วันบานจนทุกวันนี้

อาชีพของพลเมือง ชาวเมืองมีอาชีพในทางทำนา ซึ่งทำกันทั่วไปในบริเวณที่เป็นที่ราบ การทำสวนยางเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งของจังหวัด การเลี้ยงสัตว์เลี้ยงกันแทบทุกบ้านเรือนซึ่งส่งเป็นสินค้าไปต่างจังหวัดและประเทศมาเลเซีย คือ หมู เป็ด ไก่ การประมง เป็นอาชีพของชาวเมืองที่อยู่ริมทะเลและตามเกาะต่าง ๆ นอกจากการเก็บรังนกก็เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่จังหวัดเป็นจำนวนไม่น้อย

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดที่มีทิวทัศน์อันสวยงาม เต็มไปด้วยภูเขาสูง ป่า
ทุ่งนา เกาะเล็กเกาะน้อย และหาดทรายอันยาวเหยียด เป็นสิ่งที่ทำให้มีผู้ไปชมเป็น
จำนวนมาก เช่น ธาโบกขรณี แหลมสน เกาะนก ถ้ำขนาน้ำ และถ้ำเสด็จ ซึ่ง
เป็นนามใหม่ภายหลังที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ประพาสถ้ำนี้ พระ-
บาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เคยเสด็จประพาสเกาะลันตา แขวงเมือง
กระบี่ ซึ่งปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ร.ศ. ๑๐๙ หน้า ๘๘-๘๙ ว่า

“วันที่ ๖ เวลารุ่งเช้าออกเรือพระที่นั่งจากที่ทอด ฝนและพายุ
สงบ แต่คลื่นลูกคลื่นมีมาก เรือพระที่นั่งโคลง เรือเดินพอลเห็นฝั่งวังแล่น
ตัดไปข้างใต้ ถึงเกาะลันตา แขวงเมืองกระบี่ เลี้ยวเรือพระที่นั่งเข้าบัง
เกาะลันตาข้างด้านในเป็นที่ราบไม่มีคลื่น เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ ทอดเรือ
พระที่นั่งแล้ว เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ เสด็จลงเรือพระที่นั่งเล็ก กรรเชียง
ไปทอดพระเนตรภูมิเกาะ แต่ไม่มีที่เสด็จขึ้นประพาส เพราะเป็นเวลาน้ำ
แห้ง ที่ริมเกาะเป็นชายเลนออกมาไกล บางแห่งก็มีศิลาใต้น้ำ ที่เกาะ
ลันตานี้เป็นแขวงเมืองกระบี่ มีบ้านราษฎรไทย แยก มลายู จีน ตั้งท่ามา
หาภินันท์อยู่มาก มีทั้งไร่นา และมีธารน้ำจืดเป็นที่อาศัยได้สบาย ทอด
พระเนตรภูมิเกาะแล้วเสด็จกลับมาถึงเรือพระที่นั่งเวลาทุ่มเศษ ประทับแรม
คืน”

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระ
บรมโอรสาธิราชได้เสด็จประพาสเมืองกระบี่ และทรงพระนิพนธ์เรื่องราวเกี่ยวกับ
เมืองกระบี่ไว้ในจดหมายเหตุเสด็จประพาสหัวเมืองปักษ์ใต้ ร.ศ. ๑๒๙ ดังนี้

พลับพลาตำบลกระบี่ใหญ่

เมืองกระบี่

วันที่ ๕ พฤษภาคม รตนโกสินทรศก ๑๒๘

เวลาเช้าประมาณ ๒ โมงครึ่งเรือออกจากเกาะอ่าวนาง มาเข้าปากน้ำกระบี่ใหญ่ พอเข้ามาได้สักหน่อยก็พบเรือพวกจีนออกไปรับเสด็จ เป็นเรือยาวก็มี เรือแจวก็มี เรือยาวคนลงพายเต็มเหมือนเรือยาวเมืองพังงา แต่นี้ฝีพายเป็นจีน มอ่งที่ไหนจะพอใจจำจะต้องใช้ม้าล่อแทน เรือแจวนั้นมีเพดานตกแต่งประดับประดาอย่างดี มีคนร้องกับมโหรีดัง ทั้งเรือเก่าก็เรือมโหรีโต้แข่งเรือกลางขึ้นมา เสียงขานเข้าไปในหัวใจจริง ๆ เขาว่าคุณจางวางรตม้ายู่ข้างจะรื่นรมย์มาก

ครั้นเวลา ๔ โมงเศษเรือทอดสมอที่ตรงหน้าจวน พระแก้วโกรพผู้ว่าราชการเมืองกระบี่ได้ลงไปเฝ้าในเรือเชิญเสด็จขึ้นบก เสด็จไปขึ้นที่สะพานเจ้าฟ้า ซึ่งสมเด็จเจ้าฟ้ากรมขุนลพบุรีราเมศวร์ได้ประทานนามไว้ ข้าราชการเฝ้าแล้ว ได้เลยเสด็จทอดพระเนตรสถานที่ราชการต่าง ๆ ซึ่งทำเป็นที่ใช้ชั่วคราวทั้งสิ้น เรือนจำตามธรรมดาที่ได้เคยเห็นมาแล้ว ยังไม่เห็นแห่งใดที่รูปร่างเป็นคุกน้อยเท่าเรือนจำที่เมืองกระบี่นี้เลย อย่างว่าแต่กำแพง แม้แต่รั้วก็ไม่มีล้อม แต่ถึงเช่นนั้น ก็เห็นจะไม่ทำให้ผู้ที่ต้องไปถูกขังอยู่ในนั้นรู้สึกเป็นคุกน้อยลงเลย ที่ตั้งเมืองอยู่เดี๋ยวนี้เรียกว่าตำบลบ้านปากน้ำ เมืองอยู่บนเนินริมน้ำ ที่อยู่ข้างจะแจ้งอยู่สักหน่อย ทลาก็เหี่ยวเหลือที่จะเหี่ยว

เสด็จทอดพระเนตรสถานที่แล้ว เสด็จขึ้นทรงรถม้า รถมิน้อย
ข้าราชการและมหาดเล็กขึ้นม้าตามเสด็จ กระบวนมาตามถนนซึ่งโดย
มากตัดเลียบไปตามริมคลองกระบี่ใหญ่ฝั่งขวา ที่เข้าไปในป่าละเมาะ
หรือผ่านทุ่งบ้างก็มี ที่ไม่มีใครมีราบ มีชนเนินลงห้วยตลอดทาง จนถึง
ตำบลตลาดเก่าหรือกระบี่ใหญ่ ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองอยู่เดิม ทางจากเมือง
ใหม่มา ๑๑๑ เส้นเศษ ประทับที่เรือนเก่าของเจ้าคุณธรรมา ซึ่งได้
ซ่อมแซมขึ้นใหม่เพื่อรับเสด็จคราวนี้ ที่กระบี่ใหญ่นี้ยังมีบ้านคนอยู่
หนาตา ตลาดก็ยังคึกคักอยู่ ท่าเลที่ก็เป็นทุ่ง ๆ มีต้นไม้ก็ไม่สู้จะใหญ่นัก

เวลาบ่ายทรงรถเสด็จไปประพาสถ้ำหนองกกและ ไร่พริกไทย
ของขุนวิเศษภักดี กรมการพิเศษ ถิ่นที่จริงถ้าได้เห็นเสียก่อนถ้ำลอค
ก็คงจะกล่าวว่างาม แต่ได้ดูของวิเศษมาเสียแล้ว ถูถ้ำนี้เลยจิตไปจน
ไม่ใคร่อยากจะเล่าถึง ไร่พริกไทยอยู่หน้าถ้ำ มีต้นพริกไทยหนามาก
ที่ดินแถบนี้ดี เพราะปลูกอะไรก็ขึ้นงามทั้งนั้น ขุนวิเศษได้จัดน้ำชา
ถวายเสวยและเลี้ยงที่ถ้ำ

เสด็จกลับจากถ้ำแล้ว เสด็จไปประทับพลับพลาหลังที่ประทับ
ทอดพระเนตรชนกระบือที่สนามหลังจังหวัดที่ประทับ เสนายมเป็นผู้มี
ความรู้ในเรื่องนี้ดีมากจึงโปรดเกล้าฯ ให้เป็นหน้าที่กราบบังคมทูล
อธิบายข้อความต่าง ๆ ตามที่ทรงสงสัย มีความเสียใจที่กระบือหาได้
ชนกันจริงจึงไม่ ถูที่ ๑ พองจับเข้ามาเข้าใกล้กันก็หนีกันไป ถูที่ ๒
ประ ๆ กันนิดหน่อยแล้วก็หนี ถูที่ ๓ มาเดินเบิ่งกันไปเบิ่งกันมาแล้ว
ก็หนี จึงมีมวยมหลายมวยต่อ มวยมหลายนี้ผิดกับมวยไทยคือมีร่ามาก
กว่าต่อย คู่มือแต่มาจกจกจ้อง ๆ กันเล่นเท่านั้น มลายูที่เมืองกระบี่นี้มี

อยู่มาก เป็นแขกจริง ๆ แต่ที่เป็นแขกอย่างเจ้ขาวเจ้แดงนั้นก็มีความ
เหมือนกัน

เวลากลางคืนวันนี้ฝนตกมากและตกอยู่นาน คุเจ้าแบบฝน
วิสาขะ ในปีนี้ผมยังไม่ได้เคยพบฝนมากเท่าคืนวันนี้เลย อากาศร้อน
อ้าวมาหลายเวลาแล้ว ได้ตกเสียมาก ๆ เช่นนี้เป็นการดี จะได้นอน
เย็นสบาย ความสำเร็จฝนตกมากจนมหรสพต่าง ๆ ต้องยอมแพ้ หนึ่งกับ
มโนราเลิกไปก่อน มะยงยังพยายามจะสู้อยู่นาน แต่เห็นจะทนไม่ไหว
ฝนไม่ยอมแพ้มะยงต้องยอม ช่างเจียบสบายหูกิจจริง ๆ ส่วนมหรสพ
ภายในก็ยุบไป ทั้งคุณหลวงทั้งตาอินไม่ได้ยินว่าออกซุกใหม่ แต่
บางทีผมจะโง่เสียเองก็เป็น ได้จึงไม่รู้สึกรู้ว่ามีการแปลกประหลาดอะไร
เกี่ยวข้องกับท่านทั้งสองนี้

อหนึ่ง ผมต้องขอชี้แจงว่า เมืองกระบี่นี้มีชื่อ “ชีวิไลซ์”
ใกล้บางกอกอยู่อย่างหนึ่ง คือมีโคมลานใช้มาก ผมได้สังเกตมาว่าที่
เมืองอื่น ๆ ในมณฑลภูเก็ตหาโคมลานได้โดยยาก แต่มานึกไปอีกที่
หนึ่งก็จำได้ว่า ตลอดเวลาที่ผมไปเที่ยวในยุโรปและอเมริกาไม่ได้เคย
เห็นโคมลานเลย เพราะฉะนั้นต้องพึงเข้าใจว่าโคมลานนี้ทำสำหรับส่ง
เข้ามาขายในเมืองไทยและมีคนไทยชาติเดียวที่ใช้โคมลาน เพราะเหตุ
นี้การใช้โคมลานจะเลิกกลับเป็นพยานแห่งความอันชีวิไลซ์ไปกระมัง”

จากจดหมายเหตุประพาสหัวเมืองบักซ์ใต้ฉบับนี้ แสดงให้เห็นถึงสภาพ
ของจังหวัดกระบี่และความเป็นอยู่ของชาวเมืองในอดีตได้เป็นอย่างดี แต่จังหวัดกระบี่

ในปัจจุบันนี้เจริญขึ้นกว่าเดิมมาก เพราะได้ปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการคมนาคมติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงได้สะดวก และมีสถานที่สำหรับท่องเที่ยวที่สวยงาม มีชื่อเสียงมากของจังหวัดกระบี่คือ ธารโบกขรณี ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านจังหวัดกระบี่ต้องไปชมเสมอ และเป็นที่พักผ่อนของชาวจังหวัดกระบี่และจังหวัดใกล้เคียง

ด้วยเหตุที่กล่าวกันว่ามีผู้พบกระบี่ในตำบลหนึ่งของจังหวัดกระบี่และภูมิประเทศของจังหวัดเต็มไปด้วยป่าและภูเขาซึ่งเป็นธรรมชาติที่สวยงาม ดังนั้นคงตราประจำจังหวัดกระบี่จึงเป็นรูปกระบี่ไขว้ หมายถึงคาบไพบราณซึ่งมีผู้พบในท้องที่ของจังหวัด ภูเขาคือเทือกเขาพนมเบญจาซึ่งสูงที่สุดในแถบนั้น มีเมฆปกคลุมอยู่ตลอดเวลาและกันชายเขตแดนกับจังหวัดอื่น ส่วนทะเลคือชายอาณาเขตอีกด้านหนึ่ง ซึ่งติดต่อกับมหาสมุทรอินเดีย

น.ส. ขนิษฐา วงศ์พานิช วิทยาการโท และ น.ส. เพ็ญพิศ กำราญ วิทยาการตรี แผนกประวัติศาสตร์และจารึกประเพณี กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ ผู้ค้นคว้าและเรียบเรียง.

ประวัติศาสตร์จังหวัดกระบี่

ประวัติของศาลจังหวัดกระบี่ ตามหลักฐานที่ได้ค้นคว้าจะประมวลได้ว่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ลักษณะการปกครองของประเทศไทยได้จัดขึ้นเป็นระเบียบแบบแผน ราชการสมัยนั้นแบ่งออกเป็น ๔ กรม คือ เมือง วัง คลัง นา ซึ่งเรียกว่า “จตุสดมภ์” มีเสนาบดีเป็นหัวหน้ากรมของแต่ละกรม เสนาบดีกรมวังว่าการในพระราชสำนักและการยุติธรรมด้วย เพราะประเพณีโบราณถือว่า พระมหากษัตริย์พระราชทานความยุติธรรม ทรงวินิจฉัยบรรดาคดี กรณีพิพาทของราษฎร โดยพระองค์เอง แต่เมื่อทรงมีพระราชภารกิจมากจึงโปรดให้เสนาบดีกรมวัง ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับพระองค์ว่าการยุติธรรมต่างพระเนตรพระกรรณ พระองค์เป็นแต่ทรงรับอุทธรณ์ในเมื่อมีผู้เอาคดีไปกราบทูลว่าขุนศาลตระลาการบังคับคดีมิเป็นธรรม ครั้นมาเมื่อรัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ได้ทรงตั้งเสนาบดีเพิ่มขึ้นอีก ๒ ตำแหน่ง คือ สมุหกลาโหม และสมุหนายก มียศเป็นอัครมหาเสนาบดีจตุสดมภ์ทั้ง ๔ และมีหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาการหัวเมืองด้วย รวมทั้งการระงับคดีความต่าง ๆ

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก่อนตั้งกระทรวงยุติธรรมปรากฏว่ามีศาลทั้งในกรุงเทพ ฯ และหัวเมืองขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย กลาโหม และในกรมท่า ว่าได้ทั้งความแพ่งและความอาญา มีศาลนครบาลในกรุงเทพ ฯ ว่าแต่ความอาญาอย่างเดียว ส่วนความแพ่งในกรุงเทพ ฯ นั้น มีศาลแพ่งกลางและศาลแพ่งกระหม่อมเป็นเจ้าหน้าที่ชำระ

กระทรวงยุติธรรมได้ตั้งขึ้นตามประกาศ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๔ (ร.ศ. ๑๑๐) เพื่อรับโอนศาลต่างๆ ที่แยกย้ายอยู่หลายกระทรวงมาขึ้นสังกัดกระทรวงเดียวกัน และรับผิดชอบในการจัดการศาลที่โอนมานั้น ตามประวัติการตั้งศาลของไทย ตามหนังสือลายพระหัตถ์ ของเสด็จในกรมหลวงราชบุรี กับเรื่องกระทรวงและศาลยุติธรรม มีความพอสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. ๒๔๓๔ (ร.ศ. ๑๑๐) ประกาศตั้งกระทรวงยุติธรรม โดยมีเสนาบดีเป็นประธาน รวมศาลในกรุงเทพฯ เข้าด้วยกัน ส่วนศาลในหัวเมืองยังไม่ได้รวม

พ.ศ. ๒๔๓๘ (ร.ศ. ๑๑๔) ได้มีพระบรมมณูศาลหัวเมืองจัดตั้งศาลหัวเมืองเป็นศาลมณฑล ศาลเมือง และศาลแขวง โดยให้การแต่งตั้งและเปลี่ยนผู้พิพากษาศาลหัวเมืองเป็นหน้าที่ของเสนาบดี (ประมาณ พ.ศ. ๒๔๑๕ ในรัชกาลที่ ๕ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะเมืองแขวงปากโลยขึ้นเป็นเมืองกระบี่ ตั้งศาลากลางจังหวัดที่ตลาดเก่า ตำบลกระบี่ใหญ่ แต่ยังคงให้เป็นเมืองออกของนครศรีธรรมราช หลวงเทพเสนาเป็นเจ้าเมือง และผู้สร้างเมืองกระบี่

พ.ศ. ๒๔๑๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แยกเมืองกระบี่ออกจากการปกครองของนครศรีธรรมราชไปเป็นหัวเมืองชั้นจัตวาขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ

พ.ศ. ๒๔๔๓ ให้ย้ายเมืองกระบี่จากบ้านตลาดเก่า (เมืองเก่า) ตำบลกระบี่ใหญ่ไปตั้งที่ตำบลปากน้ำ (ที่ตั้งศาลากลางจังหวัดปัจจุบันนี้) เพราะบริเวณนั้นมีน้ำลึก เรือไฟเข้าเทียบทำได้สะดวก เมื่อกระบี่มีสภาพเป็นจังหวัดโดยแยกจากการปกครองของนครศรีธรรมราชมาจนบัดนี้ นับเป็นเวลา ๘๐ ปี

พ.ศ. ๒๔๓๕ (ร.ศ. ๑๑๕)

ใน ร.ศ. ๑๑๗ ได้มีพระบรมราชโองการจัดตั้งศาล
ยุติธรรมมณฑลภูเก็ต ตามประกาศในราชกิจจานุ-
เบกษา เล่ม ๑๕ หน้า ๒๑๖ ร.ศ. ๑๑๗ ทั้งที่ท่า
การอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่รวมอยู่ในมณฑล
ภูเก็ต คือตั้งเป็นมณฑลก่อน พ.ศ. ๒๔๓๗ (ใน
หนังสือเทศาภิบาล) คงจะใช้ศาลร่วมอยู่ที่เมืองภูเก็ต
ทั้งพระราชบัญญัติตั้งข้าหลวงพิเศษสำหรับจัดการแก้ไข
ธรรมเนียมศาลยุติธรรมทั้งปวง กำหนดให้ข้าหลวง
พิเศษมีอำนาจและหน้าที่เยี่ยมเยียนศาลหัวเมือง และ
ตรวจตราการงาน จัดการแก้ไขกิจการงานของศาล
หัวเมืองให้เป็น ไปโดยถูกต้องตามพระธรรมนูญศาล
หัวเมือง ซึ่งแจ่งสั่งสอนผู้พิพากษาและเจ้าพนักงาน
ศาลหัวเมืองพอสมควร

พ.ศ. ๒๔๔๑ (ร.ศ. ๑๑๗)

ได้มีประกาศตั้งกรรมการตัดสินความฎีกา ให้มีอำนาจ
ตัดสินความฎีกาได้ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดแห่งศาลฎีกา
ปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๔๕๑ (ร.ศ. ๑๒๗)

ประกาศใช้ธรรมนูญศาลยุติธรรม ร.ศ. ๑๑๕ รวบ
รวมศาลยุติธรรมต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และหัวเมือง
เข้ารวมกันอยู่ในกฎหมายฉบับเดียว

พ.ศ. ๒๔๕๘ (ร.ศ. ๑๓๔)

ยกเลิกตำแหน่งข้าหลวงพิเศษจัดการราชการศาลยุติธรรม
ทั่วพระราชอาณาจักร ตั้งข้าหลวงพิเศษศาลยุติธรรม
ขึ้นแทน มีอำนาจพิจารณาพิพากษารรดคดีแพ่งและ
อาชญากรรมตรวจระเบียบราชการศาล แนะนำครอบงำ
ผู้พิพากษาศาลฎีกาได้ทั่วทุกหัวเมือง มณฑลในราช
อาณาจักร

ในระยะเวลาเหล่านี้ ศาลไทยยังไม่มีเอกราช
สมบูรณ์ โดยยังต้องมีศาลต่างประเทศ และศาลคดี

ต่างประเทศสำหรับพิพากษาพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับคน
ต่างประเทศบางจำพวก และประเทศอื่นบางประเทศ
ก็ได้ทำสัญญาทางพระราชไมตรีวางแผนสิทธิที่จะ
ชำระคนของเขาไว้ และมีศาลกงสุลสำหรับชำระบุคคล
ของเขาเป็นพิเศษ แม้ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ ศาล
กงสุลได้เลิกไปหมดสิ้นแล้วก็ดี แต่สิทธิถอนคดีกับ
หน้าที่ที่ฝ่ายไทยจะต้องจัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายหนึ่งใน
คดีบางคดีนั้นยังคงมีอยู่ ซึ่งตามสัญญาทางพระราช
ไมตรีกับนานาประเทศสงวนไว้จนกว่า จะประกาศ
และใช้ประมวลกฎหมายครบถ้วนแล้วต่อไปอีก ๕ ปี
ประเทศไทยได้พยายามปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ จน
ถึง พ.ศ. ๒๔๗๘ ประเทศไทยจึงมีประมวลกฎหมาย
สำเร็จขึ้นโดยพร้อมมูล หลังจากนั้นก็ได้พยายามแก้ไข
หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี เพื่อให้ความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศเป็นไปตามหลัก
ความเสมอภาคและให้มีเอกราชในทางศาลโดยสมบูรณ์
จนถึงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๒ ไทยจึงได้เอกราช
ทางศาลสมบูรณ์

ศาลปัจจุบัน ตามธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๔๘๒ แบ่งศาลเป็น ๓ ชั้น

ก. ศาลชั้นต้น

ข. ศาลอุทธรณ์

ค. ศาลฎีกา

สำหรับศาลชั้นต้นนั้นแบ่งเป็น ๔ ภาค จังหวัดกระบี่ตั้งอยู่ภาคที่ ๔ ซึ่ง
มีสำนักงานผู้พิพากษาภาค ๔ อยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช
เรื่องศาลกระบี่นั้นได้เพิกถอน

น.ส. ขนิษฐา วงศ์พานิช วิทยากรโท และ น.ส. เพลินพิศ กำราบญ วิทยากรตรี แผนก
ประวัติศาสตร์และจารึกประเพณี กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ ค้นคว้าและเรียบเรียง.

เรื่อง ของ ศาลจังหวัดกระบี่

ประวัติศาลจังหวัดกระบี่ ที่ผ่านสายตามาแล้ว ทางกรมศิลปากรมุ่งรวบรวมในทางประวัติศาสตร์อย่างแท้จริง มิได้กล่าวถึงเรื่องของศาลจังหวัดกระบี่ โดยเฉพาะ ฉะนั้นรูปร่างของศาลจังหวัดกระบี่เป็นอย่างไรและมีความเป็นมาอย่างไรจึงไม่อยู่ในเนื้อหา แต่เพื่อให้เรื่องราวสมบูรณ์ขึ้น ผมจึงขอถือโอกาสนี้เล่าให้ฟังเท่าที่ค้นหาได้ ศาลจังหวัดกระบี่เดิมเรียกว่าศาลเมืองกระบี่ ขึ้นตรงต่อศาลมณฑลภูเก็ต ปรากฏจากหลักฐานในหนังสือราชกิจจานุเบกษาปี ร.ศ. ๑๑๙ เล่ม ๑๗ ซึ่งเป็นหลักฐานที่เก่าที่สุดว่า ศาลเมืองกระบี่ ได้รับราชกิจจานุเบกษาเล่มนั้นจากพนักงานไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๒๒/๔/๑๑๙ จึงพอคาดหมายได้ว่า ศาลเมืองกระบี่เริ่มมีขึ้นเมื่อประมาณปี ร.ศ. ๑๑๙ พร้อมกับที่ศาลากลางจังหวัดได้ย้ายมาอยู่ที่ตำบลปากน้ำ อันเป็นสถานที่ตั้งตัวเมืองในปัจจุบัน แต่ตัวอาคารศาลอยู่ที่ใดไม่ปรากฏ สอบถามผู้มีอายุในจังหวัดกระบี่ก็ไม่มีใครทราบ เข้าใจว่าขณะนั้นอาศัยรวมอยู่กับศาลากลางจังหวัด เพราะศาลากลางจังหวัดสร้างมาแต่ปี ร.ศ. ๑๑๙ และหลักฐานการรื้อศาลเก่าเพื่อสร้างศาลใหม่ก็ไม่มีเลย คงปรากฏหลักฐานต่อมาในปี ร.ศ. ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๔๕๒)

ตามหนังสือของ หลวงธำรง อธิบดีผู้พิพากษาศาลมณฑลภูเก็ต ที่ ๑/๖ ลงวันที่ ๗ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๘ ถึงขุนสรรพากรผู้พิพากษาศาลเมืองกระบี่ว่า “เรื่องจะทำศาลเมืองกระบี่นั้น ได้จ้างเหมาให้เงินเดียวพอเป็นผู้ทำเป็นราคา ๔,๓๐๐ บาท แต่การที่จะทำศาลนั้นผู้รับเหมาต้องทำตามแปลนและหนังสือสัญญา.....ฯลฯ” ซึ่งพอแสดงให้เห็นได้ว่า การสร้างอาคารศาลแห่งใหม่สร้างเป็นครั้งแรกในปี ร.ศ. ๑๒๘ นี้เอง และการก่อสร้างได้เสร็จเรียบร้อยในปีนั้น ปรากฏตามหนังสือของขุนสรรพากร ผู้พิพากษาศาลเมืองกระบี่ ที่ ๔๑/๗๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๘ ถึงหลวงพิณิศสันตการ อธิบดีผู้พิพากษาศาลมณฑลภูเก็ต ว่า “ด้วยศาลเมืองกระบี่ที่จัดการปลูกใหม่นั้น บัดนี้ช่างได้จัดการปลูกสร้างสำเร็จบริบูรณ์ตามสัญญาแล้ว.....ฯลฯ” อาคารศาลหลังนี้ปรากฏว่าสร้างอยู่ในที่ดินราชพัสดุของศาลแปลงเก่า ซึ่งขณะนั้นเป็นที่ตั้งของโรงเรียนสตรีกระบี่ อยู่ตรงข้ามกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองกระบี่ ห่างจากที่ตั้งศาลปัจจุบันประมาณ ๒ เส้นเป็นอาคารไม้ ใต้ถุนสูง หลังคามุงกระเบื้อง ในสมัยนั้นคงจะโอ่อ่าภูมิฐานและทันสมัยมาก ขอได้

ไปรคพลิกภาพถ่ายซึ่งนำลงไว้แล้ว ขณะนั้นชื่อศาลยังใช้ว่าศาลเมืองกระบี่ แต่เหตุใด
ป้ายศาลจึงใช้ชื่อ “ศาลจังหวัดกระบี่” ยังหาหลักฐานไม่พบ เท่าที่ค้นหนังสือราชการ
เก่า ๆ ดู ปรากฏว่าชื่อศาลเมืองกระบี่ ได้ใช้มาตั้งแต่ต้นเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๔
และได้เปลี่ยนมาใช้ชื่อศาลจังหวัดกระบี่ เมื่อกลางเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๔ จน
ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๕๐ จึงเปลี่ยนเป็นชื่อ “ศาลจังหวัดกระบี่” และใช้ต่อ
มาจนถึงปัจจุบัน เหตุใดชื่อศาลจึงเปลี่ยนมาเรื่อย ๆ เช่นนี้ หาหลักฐานแน่นอนไม่ได้
จึงขอผ่านไปก่อน ขอย้อนกล่าวถึงอาคารศาลเมืองกระบี่ ที่สร้างเมื่อ ร.ศ. ๑๒๘ เวลา
ล่วงเลยมานานเข้าก็ชำรุดทรุดโทรมไป ได้มีการดำริที่จะสร้างใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๐
สมัยหลวงสุทธิดารณเฑียร เป็นผู้พิพากษา และได้เริ่มสร้างจริงจึงเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๖
ในสมัยนายสอาด สุจริตพงศ์ เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล นายศิริ สุทธิศรีศิลป์ เป็น
ผู้พิพากษา และนายรีน วิไลชนม์ เป็นจำศาล สร้างเสร็จเปิดเป็นที่ทำการได้เมื่อ
วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ ณ ที่สร้างศาลปัจจุบันนี้ เป็นอาคารไม้ ใต้ถุนสูง
หลังคามุงกระเบื้อง กว้างขวางใหญ่โตและภูมิฐาน พอเหมาะสมกับสภาพของจังหวัด
ในขณะนั้น ปรากฏตามภาพถ่ายที่ได้นำลงไว้แล้ว แต่แล้วเมื่อกาลเวลาได้ล่วงเลยมา
ตัวอาคารศาลก็ชำรุดทรุดโทรมจนไม่สามารถที่จะบูรณะซ่อมแซมให้ใช้ได้ ทั้งความ
เจริญก้าวหน้าของประเทศในค่านต่าง ๆ ได้เป็นไปอย่างไม่หยุดยั้ง อรรถคดีต่าง ๆ ก็
เข้าสู่ศาลมากยิ่งขึ้น กระทรวงยุติธรรมตระหนักถึงความสำคัญในข้อนี้ จึงได้ดำเนินการ
ของงบประมาณสร้างอาคารศาลขึ้นใหม่ และได้รับความกรุณาจากรัฐบาล อนุมัติงบประมาณ
ให้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการประกวดราคาก่อสร้าง
บริษัทสากลเนรมิต จำกัด เป็นผู้ประมูลได้ในราคา ๒,๕๖๒,๐๐๐ บาท และได้เริ่ม
ลงมือก่อสร้างเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๑๑ แล้วเสร็จตามสัญญาเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม
ปีเดียวกัน อาคารศาลจังหวัดกระบี่ที่สร้างใหม่นี้ สร้างที่เดิมโดยรื้ออาคารเก่าออก เป็น
อาคารตึกสองชั้น หลังคาทรงไทยขนาด ๔ บัลลังก์ เป็นอาคารถาวรที่สว่างาม สมกับ
เป็นที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมให้กับปวงชนทั้งที่ปรากฏอยู่แก่สายตาของท่าน ณ
บัดนี้แล้ว

รายนามผู้พิพากษาศาลจังหวัดกระบี่

ร.ศ. ๑๒๒	ขุนวิเศษประชากร นายอ้อน — (ไม่ปรากฏชื่อ เพราะค้นพบเพียงแต่ บอกตำแหน่ง)	ผู้พิพากษา ผู้พิพากษารอง ยกกระบัตร
ร.ศ. ๑๒๓	ขุนวิเศษประชากร นายอ้อน —	ผู้พิพากษา ผู้พิพากษารอง ยกกระบัตร
ร.ศ. ๑๒๔	ขุนวิเศษประชากร นายอ้อน —	ผู้พิพากษา ผู้พิพากษารอง ยกกระบัตร
ร.ศ. ๑๒๕	ขุนสรรพากร นายอ้อน —	ผู้พิพากษา ผู้พิพากษารอง ยกกระบัตร
ร.ศ. ๑๒๖	ขุนสรรพากร นายอ้อน —	ผู้พิพากษา ผู้พิพากษารอง ยกกระบัตร
ร.ศ. ๑๒๗	ขุนสรรพากร	ผู้พิพากษา

	นายอ่อน	ผู้พิพากษารอง
	—	ยกกระบัตร์
ว.ศ. ๑๒๘	ขุนสรรพากร	ผู้พิพากษา
	นายอ่อน	ผู้พิพากษารอง
	—	ยกกระบัตร์
ว.ศ. ๑๒๙	ขุนสรรพากร	ผู้พิพากษา
	นายอ่อน	ผู้พิพากษารอง
	—	ยกกระบัตร์
ว.ศ. ๑๓๐	ขุนสรรพากร	ผู้พิพากษา
	นายเสงี่ยม อำพรสุต	ผู้พิพากษารอง
	—	ยกกระบัตร์
ว.ศ. ๑๓๑	ขุนกันธาทิภรณ์เจ้ากัศ	ผู้พิพากษา
	นายเสงี่ยม อำพรสุต	ผู้พิพากษารอง
	—	ยกกระบัตร์
พ.ศ. ๒๔๕๖	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	
	(นายประสาร ศีระนันท์)	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. นายแจ่ม ศกุนะสิงห์	ผู้พิพากษารอง
	—	ยกกระบัตร์
พ.ศ. ๒๔๕๗	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. นายแจ่ม ศกุนะสิงห์	ผู้พิพากษารอง
	นายเปรม	ยกกระบัตร์
พ.ศ. ๒๔๕๘	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. นายแจ่ม ศกุนะสิงห์	ผู้พิพากษารอง
	นายเปรม	ยกกระบัตร์

พ.ศ. ๒๔๕๔	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงไชยอาญา	ผู้พิพากษารอง
	นายเปรม	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๐	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงไชยอาญา	ผู้พิพากษารอง
	นายเกษ บุนโยคม (ต่อมาเป็น ขุนภูเบศร์ระบิน)	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๑	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงไชยปรีชา (นายกศ สันธินาค)	ผู้พิพากษารอง
	นายเกษ บุนโยคม	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๒	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงไชยปรีชา	ผู้พิพากษารอง
	นายเกษ บุนโยคม	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๓	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	(ไม่ปรากฏชื่อ)	ผู้พิพากษารอง
	นายเกษ บุนโยคม	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๔	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	(ไม่ปรากฏชื่อ)	ผู้พิพากษารอง
	นายเกษ บุนโยคม	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๕	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	อ.ท. หลวงสารนิติปัญญา (มาช่วยราชการ)	ผู้พิพากษารอง
	นายเกษ บุนโยคม	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๖	อ.ท. หลวงวรสารพิจิตร	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงกุลยานาถนัยพิจิตร	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบศร์ระบิน (นายเกษ บุนโยคม)	ยกกระบัตร

พ.ศ. ๒๔๖๗	อ.ท. หลวงกุลยาจันธุ์สฤกษ์ (นายเท็ก ลิมปีสฤต)	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงกุลยานาถนัยพิจิตร	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนท์ระวิน	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๘	อ.ท. หลวงกุลยาจันธุ์สฤกษ์	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงประไพศุภการ	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนท์ระวิน	ยกกระบัตร
พ.ศ. ๒๔๖๙	อ.ท. หลวงกุลยาจันธุ์สฤกษ์	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงประไพศุภการ	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนท์ระวิน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๐	อ.ท. หลวงกุลยาจันธุ์สฤกษ์	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงประไพศุภการ	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนท์ระวิน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๑	อ.ท. หลวงกุลยาจันธุ์สฤกษ์	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงประไพศุภการ	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนท์ระวิน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๒	อ.ท. พระกุลยาจันธุ์สฤกษ์	ผู้พิพากษา
	หลวงวิชัยนิตินาท (นายกิมเจ็ง วรรณประภา)	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนท์ระวิน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๓	อ.ท. พระกุลยาจันธุ์สฤกษ์	ผู้พิพากษา
	หลวงวิชัยนิตินาท	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนท์ระวิน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๔	อ.ท. พระกุลยาจันธุ์สฤกษ์	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนท์ระวิน	จำศาล

พ.ศ. ๒๔๗๕	หลวงสุทธิวาทนฤพุมิ (นายสอ้าน รมยานนท์)	ผู้พิพากษา
	หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนต์ระบีน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๖	หลวงสุทธิวาทนฤพุมิ	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนต์ระบีน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๗	หลวงสุทธิธารณ์นฤภัย	ผู้พิพากษา
	ร.อ.อ. หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนต์ระบีน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๘	หลวงสุทธิธารณ์นฤภัย	ผู้พิพากษา
	หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนต์ระบีน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๗๙	หลวงสุทธิธารณ์นฤภัย	ผู้พิพากษา
	หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนต์ระบีน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๐	หลวงสุทธิธารณ์นฤภัย	ผู้พิพากษา
	หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
	ขุนภูเบนต์ระบีน	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๑	หลวงสุทธิธารณ์นฤภัย	ผู้พิพากษา
	หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
	นายอ้อ น ภิญโญ	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๒	หลวงสุทธิธารณ์นฤภัย	ผู้พิพากษา

หลวงเทพสุภา	ผู้พิพากษารอง
นายอ้น ภิญโญ	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๓ หลวงมณฑุ์คณัฎฐ์เทศ (นายอ้น นวะมะรัตน)	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายบรรจง เสาวรรณ (นายบรรจบ เสาวรรณ)	ผู้พิพากษา
นายอ้น ภิญโญ	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๔ หลวงมณฑุ์คณัฎฐ์เทศ	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายบรรจง เสาวรรณ (นายบรรจบ เสาวรรณ)	ผู้พิพากษา
นายอ้น ภิญโญ	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๕ หลวงมณฑุ์คณัฎฐ์เทศ	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายบรรจง เสาวรรณ (นายบรรจบ เสาวรรณ)	ผู้พิพากษา
นายอ้น ภิญโญ	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๖ นายสอาด สุจริตพงศ์	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายศิริ สุทธิศรีศิลป	ผู้พิพากษา
นายรื่น วิไลชนม์	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๗ นายสอาด สุจริตพงศ์	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายศิริ สุทธิศรีศิลป	ผู้พิพากษา
นายรื่น วิไลชนม์	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๘ นายสอาด สุจริตพงศ์	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายศิริ สุทธิศรีศิลป	ผู้พิพากษา
นายรื่น วิไลชนม์	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๘๙ นายสอาด สุจริตพงศ์	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายศิริ สุทธิศรีศิลป	ผู้พิพากษา

	นายสนั่น สุมาตรา	เจ้าศาล
พ.ศ. ๒๔๙๐	นายสอาด สุจริตพงศ์	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
	นายศิริ สุทธิศิริศิลป์	ผู้พิพากษา
	นายสนั่น สุมาตรา	เจ้าศาล
พ.ศ. ๒๔๙๑	นายเปลี่ยน เริ่มก่อสกุล	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
	นายตฤก ธรรมรฐี	ผู้พิพากษา
	นายสนั่น สุมาตรา	เจ้าศาล
พ.ศ. ๒๔๙๒	นายเปลี่ยน เริ่มก่อสกุล	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
	นายตฤก ธรรมรฐี	ผู้พิพากษา
	นายสนั่น สุมาตรา	เจ้าศาล
พ.ศ. ๒๔๙๓	นายเปลี่ยน เริ่มก่อสกุล	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
	นายตฤก ธรรมรฐี	ผู้พิพากษา
	นายสนั่น สุมาตรา	เจ้าศาล
พ.ศ. ๒๔๙๔	นายถาวร หุตะโกวิท	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
	นายตฤก ธรรมรฐี	ผู้พิพากษา
	นายสนั่น สุมาตรา	เจ้าศาล
พ.ศ. ๒๔๙๕	นายชลัมภ์ รุทธะวณิช	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
	นายตฤก ธรรมรฐี	ผู้พิพากษา
	นายโชติ ภาวภูตานนท์	เจ้าศาล
พ.ศ. ๒๔๙๖	นายอุทัย จิงเจริญ	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
	(ว่าง)	ผู้พิพากษา
	นายโชติ ภาวภูตานนท์	เจ้าศาล

พ.ศ. ๒๔๔๗ นายสุธรรม วรรณแสง	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายบำรุง ชมพุกตร	ผู้พิพากษา
นายสละ ชื่นภิรมย์	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๔๘ นายสุธรรม วรรณแสง	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายบำรุง ชมพุกตร	ผู้พิพากษา
นายสละ ชื่นภิรมย์	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๔๙ นายตฤก ธรรมรฐิ	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายสุทธิ บัวแก้ว	ผู้พิพากษา
นายสละ ชื่นภิรมย์	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๕๐ นายตฤก ธรรมรฐิ	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายสุทธิ บัวแก้ว	ผู้พิพากษา
นายสมปอง ศรีชุมพวง	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๕๑ นายธวัช สิริชัย	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายสุทธิ บัวแก้ว	ผู้พิพากษา
นายสมปอง ศรีชุมพวง	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๕๒ นายธวัช สิริชัย	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายสุทธิ บัวแก้ว	ผู้พิพากษา
นายสมปอง ศรีชุมพวง	จำศาล
พ.ศ. ๒๔๕๓ นายไพโรจน์ ไวกาสี	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายบรรทม จาตกานนท์	ผู้พิพากษา
(ว่าง)	จำศาล

พ.ศ. ๒๕๐๔ นายไพโรจน์ ไวกาสี	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายบรรทม จาทกานนท์	ผู้พิพากษา
(ว่าง)	จำศาล
พ.ศ. ๒๕๐๕ นายไพโรจน์ ไวกาสี	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายบรรทม จาทกานนท์	ผู้พิพากษา
(ว่าง)	จำศาล
พ.ศ. ๒๕๐๖ นายพิศิษฐ์ เทศะบำรุง	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายไพโรจน์ แก้วทอง	ผู้พิพากษา
(ว่าง)	จำศาล
พ.ศ. ๒๕๐๗ นายพิศิษฐ์ เทศะบำรุง	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายไพโรจน์ แก้วทอง	ผู้พิพากษา
(ว่าง)	จำศาล
พ.ศ. ๒๕๐๘ นายพิศิษฐ์ เทศะบำรุง	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายไพโรจน์ แก้วทอง	ผู้พิพากษา
นายช่อ ช่างทรัพย์	จำศาล
พ.ศ. ๒๕๐๘ นายพิศิษฐ์ เทศะบำรุง	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
(ฉบับที่ ๒) นายเจียร ยุงทอง	ผู้พิพากษา
นายช่อ ช่างทรัพย์	จำศาล
พ.ศ. ๒๕๐๙ นายสง่า อำพันแสง	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
นายเจียร ยุงทอง	ผู้พิพากษา
นายช่อ ช่างทรัพย์	จำศาล

พ.ศ. ๒๕๑๐ นายสง่า อำพันแสง

นายประจักษ์ พุทธิสมบัติ

นายเสรี ลิมปรังษี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ผู้พิพากษา

จำศาล

พ.ศ. ๒๕๑๑ นายสง่า อำพันแสง

นายประจักษ์ พุทธิสมบัติ

นายเสรี ลิมปรังษี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ผู้พิพากษา

จำศาล

พ.ศ. ๒๕๑๒ นายสง่า อำพันแสง

มกราคม— นายประจักษ์ พุทธิสมบัติ

เมษายน นายเสรี ลิมปรังษี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ผู้พิพากษา

จำศาล

พ.ศ. ๒๕๑๒ นายโกมล อิศรางกูร ณ อยุธยา

เมษายน..... นายราม ทองอ่อนพล

นายสุชาติ ถาวรวงษ์

นายเสรี ลิมปรังษี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ผู้พิพากษา

ผู้พิพากษา

จำศาล

สถิติความของศาลจังหวัดกระบี่

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๑
(เฉพาะที่เกิดขึ้นใหม่ในปีหนึ่ง)

ปี	คดีแพ่ง	คดีอาญา	คดีสารทหาร
พ.ศ. ๒๕๐๑	๘๒	๔๓๕	๑๕
พ.ศ. ๒๕๐๒	๘๐	๒๙๘	๓๗๘
พ.ศ. ๒๕๐๓	๑๔๘	๓๓๖	๑๐๗
พ.ศ. ๒๕๐๔	๑๔๑	๓๖๘	๙๑
พ.ศ. ๒๕๐๕	๑๕๘	๕๐๒	๔๐
พ.ศ. ๒๕๐๖	๑๕๒	๔๑๕	๕๑
พ.ศ. ๒๕๐๗	๑๘๒	๔๖๔	๒๕
พ.ศ. ๒๕๐๘	๑๕๗	๖๖๖	๙
พ.ศ. ๒๕๐๙	๑๖๔	๕๔๒	๔
พ.ศ. ๒๕๑๐	๑๕๓	๗๓๑	๒๑
พ.ศ. ๒๕๑๑	๑๕๙	๗๕๓	๑๖

รายนามกรรมการดำเนินงานก่อสร้างอาคาร ศาลจังหวัดกระบี่

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม
ที่ ๗/๒๕๑๑

เรื่อง ทั้งกรรมการดำเนินงานก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดกระบี่ ศาลจังหวัด
ฉะเชิงเทรา และศาลจังหวัดเชียงราย

ด้วยกระทรวงยุติธรรมได้รับงบประมาณค่าก่อสร้างอาคารที่ทำการศาล
จังหวัดกระบี่ ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา และศาลจังหวัดเชียงราย ในปีงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๑๑ และได้ออกแจ้งความประกวดราคา ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๐ แล้ว

ฉะนั้น จึงตั้งคณะกรรมการดำเนินงานก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัด
กระบี่ ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา และศาลจังหวัดเชียงราย ดังต่อไปนี้:—

ก. กรรมการรับซองใบประกวดราคา

๑. ผู้อำนวยการกองบังคับคดีล้มละลาย
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ
๒. หัวหน้ากองหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ
๓. หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ

ข. กรรมการเปิดซองใบประกวดราคา

๑. ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ

๒. รองปลัดกระทรวงยุติธรรม	เป็นกรรมการ
๓. อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๒	เป็นกรรมการ
๔. อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๕	เป็นกรรมการ
๕. อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๘	เป็นกรรมการ
๖. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดกระบี่	เป็นกรรมการ
๗. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา	เป็นกรรมการ
๘. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดเชียงราย	เป็นกรรมการ
๙. นายทองจุล สิงห์กุล นายช่างเอก กองแบบแผน
กรมโยธาเทศบาล หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
๑๐. เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	เป็นกรรมการ
๑๑. หัวหน้ากองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	เป็นกรรมการ
๑๒. นายสุพจน์ นาคะพินธุ	เป็นกรรมการ

ค. กรรมการตรวจการก่อสร้าง

ศาลจังหวัดกระบี่

๑. อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๘	เป็นกรรมการ
๒. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดกระบี่	เป็นกรรมการ
๓. นายประจักษ์ พุทธิสมบัติ ผู้พิพากษาศาลจังหวัดกระบี่	เป็นกรรมการ
๔. นายทองจุล สิงห์กุล นายช่างเอก กองแบบแผน
กรมโยธาเทศบาล หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ

วธ๑

ตั้ง ณ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) พระยาอรรณการวิธาน

(พระยาอรรณการวิธาน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เจ้าอนาบน้ำ

ขึ้นต้นเรื่องด้วยถ้อยคำหรรษาพอใช้ ท่านคงคิดว่าจะ
ได้เคลิบเคลิ้มไปกับร้อยแก้วอันเรียบเรียงให้ท่านเกิด
ภาพพจน์หรือความไพเราะเพราะพริ้งของร้อยกรอง
อะไรทำนองนั้น ผมขอยืนยันว่าท่านต้องผิดหวังหาก
ท่านคิดเช่นนั้น เพราะผมผู้เขียนเรื่องนี้ไม่ได้คิดจะเป็น
นักเขียน หรือพยายามที่จะเป็น ขึ้นแต่คำพิพากษา
จะเรียบเรียงให้เป็นเรื่องเป็นราวก็ยากเย็นแสนเข็ญอยู่
แล้ว อีกอย่างหนึ่งก็คือไม่ต้องการจะหากินทางส่งเสริม
การท่องเที่ยว แต่ในฐานะที่อยู่กระบี่มา ๒ ปีเต็ม ๆ
ก็อยากจะทำให้ท่านได้รู้จักเมืองกระบี่ไว้บ้าง แม้ถ้อยคำ
จะไม่อาจทำให้ท่านได้ซาบซึ้งตรึงใจเท่าใดนัก แต่ก็พอ
จะชี้ช่องให้ท่านที่ไม่เคยอยู่ไม่เคยผ่านได้เห็น ได้ทราบ
ว่าเมืองกระบี่นี้น่าอยู่ น่าเที่ยวเพียงไร

ทัศนียภาพเมืองกระบี่

ประจักษ์ ททริสมบัติ
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดกระบี่

ก่อนอื่นต้องขอเกริ่นสักเล็กน้อยว่า เมืองกระบี่เป็นเมืองเล็ก ๆ ส่วนจะตั้งอยู่ที่ไหนใหญ่โตเท่าไรเห็นจะไม่ต้องเล่าแจ้งแฉ่งอีก เพราะกรมศิลปากรก็ได้อนุรักษ์รวบรวมลงในหนังสือเล่มนี้แล้ว คงปรารถนาเพียงแต่นำท่านไปชมสถานที่ของจังหวัดกระบี่เท่านั้น แต่ก็ต้องออกตัวแทนจังหวัดกระบี่เสียหน่อยว่า จังหวัดกระบี่เพิ่งตั้งมาได้เพียง ๔๗ ปี โบราณสถานหรือสถานที่สำคัญทางราชการจึงไม่มีให้ชม แม้แต่หลักเมืองของกระบี่ก็ไม่มี ฉะนั้นถ้าพูดถึงความเจริญใน شأنวัตถุแล้วแทบจะมองไม่เห็น แต่เมืองกระบี่ก็เป็น

เมืองที่น่าอยู่ โดยเฉพาะดินฟ้าอากาศอบอุ่นสดชื่นตลอดปี ทั้งยังมีทิวทัศน์หลายแห่งที่พอจะพอคว้าได้ว่าสวยงามเป็นเยี่ยม ซึ่งผมจะนำท่านไปเที่ยวตามที่ต่าง ๆ เหล่า นั้น แต่คงได้กล่าวไว้แต่ต้นว่า ทำอย่างไร ก็เขียนให้ท่านผู้อ่านเกิดมโนภาพไม่ได้แน่ จึงเพียงแค่แนะนำท่านเพียงคร่าว ๆ ว่า ทัศนียภาพแต่ละแห่งอยู่ที่ไหน ถ้าท่านต้องการให้เกิดภาพพจน์ก็กรุณาผันเอาจากรูปภาพประกอบเรื่องนี้ เว้นแต่บางแห่งไม่สามารถหารูปมาลงได้ ก็ต้องขอภัยด้วยนะครับ

ธารโศก ธรรม์หรือวนอุทยาน

ธารโบกขรณี ถ้าท่านเดินทางโดยรถยนต์
จากกรุงเทพฯ เข้าเขตจังหวัดกระบี่จะถึง
อำเภออ่าวลึกเป็นแห่งแรก ธารโบกขรณี
ตั้งอยู่ตามทางที่เข้าอำเภออ่าวลึก ห่างจาก
ถนนเพชรเกษมประมาณ ๑ กิโลเมตร
สถานที่สวยงามมาก อ.ส.ท. เคยนำไป
เขียนลงในนิตยสาร อ.ส.ท. ผมอ่านแล้ว
เหมือนเข้าไปเดินอยู่ในบริเวณธารโบก
อยากจะคัดลอกเอามาให้ท่านอ่านบ้างก็
กลัวจะยาวไป ทั้งรู้สึกอาย ๆ จึงขอบรรยาย
เพียงสั้น ๆ ว่าธารโบกขรณีเป็นสวนพฤกษ
ชาติซึ่งมีภูเขาล้อมรอบอยู่สามด้าน มีธาร
น้ำไหลตลอดออกมาจากถ้ำสู่อ่างน้ำแล้วไหล
ลดหลั่นกันไปตามธารคล้ายน้ำตก เล่ากัน
ว่าหากผู้ใดได้อาบน้ำในธารโบกนี้แล้วเป็น
ไม่เหลือโรคจากความเป็นโรคไปได้ จะ
ต้องทั้งความสดใสไว้ที่เมืองกระบี่นี้ ความ
จริงผมอยากจะบรรยายให้มากกว่านี้แต่
เขียนไปก็รู้สึกซาบซึ้ง จึงขอสรุปเพียง
ว่าธารโบกขรณีเป็นศรีสง่าของเมืองกระบี่
ซึ่งผู้ที่เคยแวะชมอดเสียมิได้ที่จะระลึกถึง
และได้พื้นที่จะไปชมซ้ำอีก ถ้าไม่เชื่อก็ลอง
ไปชมสักครั้งซิครับ

แหลมลึก เป็นสถานที่น่าเที่ยวอีก
แห่งหนึ่ง ไปทางเดียวกับธาร โบกขรณี
แต่เลยธารโบกไปห่างจากถนนเพชรเกษม
ราว ๑๐ กิโลเมตรเศษ ที่แหลมลึกนี้มี
ทิวทัศน์สวยงาม แต่ถ้าหาเรือแล่นเลียบ
ไปตามริมทะเลจะพบว่าเป็นชายทะเลที่สวยงาม
ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ท่านจะพบ
กับน้ำทะเลที่เขียวเข้มและเรียบราบปราศ
จากคลื่นลม เพราะมีเกาะสลับซับซ้อนโผล่
ขึ้นจากน้ำทะเลโคก ๆ บังคลื่นลมไว้ เวลา
แล่นเรือวกวนผ่านเกาะเหล่านี้ ถ้าท่านเคย
เห็น Grand Canyon แม่น้ำโคโรราโดเป็น
อย่างไร ที่นี้ก็อย่างนั้น สำหรับผมเองเคย
เห็นจากในหนังนะครับ

ถ้าเพชร อยู่อำเภออ่าวลึกเช่นกัน
แต่อยู่ทางฝั่งเหนือของถนนเพชรเกษม
เป็นถ้ำที่มีความลึกมากภายในเป็นหินใส
เหมือนแก้ว เวลาเข้าชมต้องใช้ไฟส่อง
เพราะมืดมาก แสงไฟกระทบกับหินเหล่านี
นั้นเกิดเป็นประกายระยิบระยับสวยงาม
แต่น่าเสียดายที่ทางเข้าชมลำบากเพราะยัง
ไม่ได้รับการพัฒนา ทางที่จะไปต้องผ่าน
ทางของเอกชน จึงไม่ได้รับความสะดวก
เท่าที่ควร

เดินทางต่อจากอำเภออ่าวลึกเข้า
เขตอำเภอเมืองกระบี่ มีสถานที่เที่ยวอีก
แห่งหนึ่งซึ่งเคยได้ยินว่าสวยงามมาก คือ
น้ำตกห้วยโต้ แต่อยู่ในป่าลึกไม่มีทางเข้า
ไป ผมเองก็ไม่เคยเห็นคงได้ยินแต่กิตติ-
ศัพท์ เคยทราบมาว่าทางจังหวัดจะทำทาง
เข้าไปแต่ก็คงเวียนหายอยู่ ถ้าหากทำได้
จริงคงจะเพิ่มรายได้ให้ประชากรชาวกระบี่
บ้างไม่มากนักน้อย ตอนนั้นขอทำหน้าที่
อ.ส.ท. หน่อย ขอภัยนะครับ

เมื่อไม่ได้ชมน้ำตกห้วยโต้ก็
เดินทางเข้าเมืองเลยทีเดียวน ทางที่
ผ่านเข้าเมืองท่านจะเห็นเขาสองลูก
ตั้งอยู่คนละฝั่งคลองกระบี่ใหญ่ ชื่อ
ว่าเขาขนานน้ำ กล่าวกันว่าเป็น
สัญลักษณ์ของจังหวัดกระบี่ จริง
หรือไม่ผมเองก็ไม่รู้ คงเดินทาง
เรื่อยเรื่อยเข้าเมืองผ่านสะพานเจ้า-
ฟ้าท่าเทียบเรือสินค้าบริเวณตัว
เมืองไปทางใต้แล้ววกขึ้นทางเหนือ
เล็กน้อย มีสถานที่ที่น่าชมอย่างยิ่ง
คืออ่าวนางหรืออ่าวพระนาง กับ
คลองแหหรือสวนรุกขชาติหาค-
นพรตธารา สำหรับอ่าวนางสวย

งามดีแต่ทางเข้าลำบาก กล่าวกันว่า
มีประวัติเกี่ยวกับพระนางองค์หนึ่ง
พระสวามีเรือล่มหายไปที่บริเวณ
เกาะนี้ พระนางจึงอยู่ที่เกาะนี้จน
สิ้นชีพ นับแต่นั้นชาวเรือปฏิบัติกัน
มาเสมอ เมื่อผ่านอ่าวนางหรืออ่าว
พระนางนี้ก็ต้องเซ่นไหว้ด้วยไม้
ฉากเป็นของผู้ชาย การเดินทางจึง
จะสวัสดิ์มีชัยแล

เลยอ่าวนางไปเป็นสถานที่ซึ่งนัก
ทัศนอาทรทั้งหลายชอบไปเที่ยวหาคนพ-
รตธารา ณ ที่นี้เป็นสถานที่พักผ่อน
หย่อนใจอีกแห่งหนึ่งที่ชาวกระบี่นิยมไป
กันในตอนสุดสัปดาห์ หากไม่สุดก็ใน
โอกาสพิเศษต่าง ๆ โดยเฉพาะหนุ่มสาว
ชอบใช้โอกาสพิเศษที่นี่เสมอ เพราะเป็น
หาดที่สวยงามมาก มีหาดทรายสีขาวจาง ๆ
ยาวเหยียดไปตามชายฝั่งเป็นระยะทางราว
เกือบ ๒ กิโลเมตร ถ้าท่านไปตอนน้ำลง
จะสามารถเดินตามหาดไปไกลถึงเกาะกลาง
น้ำได้หลายเกาะ เมื่อล้าจากการเดินชม
เกาะชั้นมานั่งเหนือหาดจะมีลมเย็นพัดผ่าน
ตลอดเวลา เสียงสนกระซิบกับสายลมทำ
ให้เคลิบเคลิ้ม เขียนไปเขียนมาใกล้จะเป็น

ก็เข้าไปทุกที เลยขอพาท่านกลับออก
จากอำเภอเมือง มุ่งไปอำเภอคลองท่อม
ตามถนนเพชรเกษมห่างจากตัวเมือง
ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ถึงตำบลเหนือ
คลอง ที่นี้มีน้ำพุร้อนและมีรสเค็มแห่งเดียว
ในประเทศไทย บ่อน้ำพุอยู่ติดกับถนนที่
ผ่านไป แต่น้ำเสียคายที่ไม่ได้รับการดูแล
ตกแต่งเท่าที่ควร ผู้ที่ผ่านไปมาคงนึกว่า
เป็นบ่อน้ำบาดาลของชาวบ้านมากกว่า

เลยนำพุร้อนไปอีกตามถนนอีกราว
๔ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าไปตามทาง
อีกประมาณ ๔ กิโลเมตร จะถึงการไฟ-
ฟ้าลิกไนท์ สถานที่นี่แม้จะเป็นโรงไฟฟ้า
ผลิตไฟฟ้าให้ใช้กันทั่วๆ ไปก็ตาม แต่ก็
เป็นสถานที่น่าสนใจ เพราะเป็นโครงการ
ไฟฟ้าขนาดใหญ่ซึ่งมีขอบข่ายการจำหน่าย
ไปเกือบทั่วภาคใต้ ทั้งมีโครงการที่ขยาย
ออกไปเรื่อย ๆ ขณะนี้ดำเนินการโดยคน
ไทยทั้งสิ้น ถ้าผ่านเข้าไปชมต้องขออนุญาต
หน้าประตูนิดหน่อย ท่านอย่าเพิ่งตกใจที่
เห็นชาวลิกไนท์ตัวดำๆ หน้าดำๆ ความ
จริงท่านเหล่านั้นอยู่กับถ่านก็เลยดำไป
เท่านั้นเอง ส่วนจิตใจนั้นรับรองว่าพอ
อาศัยที่เดียว เลยประตูเข้าไปเป็นเหมือง

ลิกไนท์ซึ่งขุดลึกลงไปในดินมาก ที่นี้ถ้า
ท่านจับคนขุดให้ตี ๆ ท่านอาจจะได้ของ
ขวัญเป็นที่ระลึกติดมือไปสักชิ้น ทั้งเป็น
ของหายากหาค่ามิได้ สิ่งนั้นคือ ใบไม้ซึ่ง
ตกจมอยู่ในดินจนกลายเป็นหิน ท่านเอาไป
ล้างใช้แลคเกอร์ทาใส่ตู้โชว์ รับรองว่าหา
ของอื่นเสมอเหมือนมิได้ กล่าวกันว่าใบ
ไม้กลายเป็นหินนี้มีอายุถึง ๕๐ ล้านปี จริง
เท็จอย่างไรไปถามชาวลิกไนท์ก็รู้แล้วกัน
ครับ ท่อจากนั้นท่านก็จะไต่ชมโรงไฟฟ้า
ซึ่งผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยถ่านอันน่าอัศจรรย์
เสร็จแล้วเดินทางออกจากการไฟฟ้าเรื่อย
เรื่อยไปถึงน้ำตกกระซอ่ง ขอโทษที่ ผม
เขียนเพลิดไปนั้นอยู่ในจังหวัดตรังนอก
เขตกระบี่เสียแล้ว จึงขอนำท่านกลับมาใน
เมืองลองลงเรือไปทางน้ำกันบ้าง

ลงเรือที่ท่าเจ้าฟ้าออกไปทางปาก
แม่น้ำกระบี่หรือคลองกระบี่ใหญ่ระยะทาง
ราว ๒ กิโลเมตรก็จะออกมาหาสมุทรอินเดีย
บริเวณชายทะเลของกระบี่มีเกาะแก่งอยู่
มาก เหมาะสำหรับแวะเข้าพักผ่อนหย่อน
ใจ เล่นเรือไปประมาณ ๓๐ นาทีถึงแหลม
โพธิ์ ที่นี่เป็นสถานที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง
ควรแก่การไปชมอย่างยิ่ง เพราะมี

“กำแพงหอย” ยาวเหยียดไปในทะเล เป็นหอยซึ่งทับถมกันมานานจนกลายเป็น หิน นักวิชาการประมาณว่ามีอายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ล้านปี ผมเคยเล่าให้เพื่อน ๆ ที่ กรุงเทพฯ ฟังถูกหว่าน้าของโบราณ ล้วน แต่เป็นล้าน ๆ ปีทั้งนั้น แต่พอเพื่อนมา เห็นเข้าจึงเชื่อว่าจริง และขอเศษไปเป็น ที่ระลึก แต่ผมตั้งข้อแม้ว่าต้องถอนคำพูด เสียก่อนจึงจะให้ ปรากฏว่าจนบัดนี้ยังไม่ มีใครถอนคำพูดเลย ผมเลยสบายไม่ต้อง ถ่อกายไปหา มา แต่รับรองว่าเป็นของ โบราณมีค่าควรเมืองจริง ๆ

ต่อจากกำแพงหอยไป เป็นเกาะ พีพี ต้องแล่นเรือไม่ต่ำกว่า ๔ ชั่วโมงจึง จะถึง ณ เกาะนี้มีถ้ำใหญ่และลึกเป็นที่อาศัย ของนกนางแอ่น ภายในถ้ำสวยงาม เลย เกาะพีพีไป เรือวิ่งราว ๒๐ นาทีถึงเกาะ รังนก ที่เกาะนี้มีภาพวาดที่ผนังถ้ำเป็นรูป

เรือใบ ๓ ลำ สันนิษฐานกันว่าเป็น ภาพ วาดของพวกไวกิงส์ มาแวะพักเรือและวาคไ้ แต่ผมสงสัยว่าไวกิงส์อะไรมาถึงมหาสมุทร อินเดีย อาจเป็นไวกิงส์ตัวปลอมก็ได้

มีอีกแห่งหนึ่งซึ่งสวยและแปลกตา คือแหลมโหนด เกาะลันตา ที่แหลมนี้ มีกรวดสีขาวก้อนโตขนาดขนมปังปอนด์ ใหญ่จนถึงขนาดเล็กเท่าหัวแม่มือเต็มไป ทั่วหาด ไม่มีทรายหรือหินปนเลย ใครมี หัวการค้าเก็บไปขายกรุงเทพฯ คงรวยดี เพราะประดับบ้านหรือต้นไม้สวยงามมาก

ผมนำท่านชมเมืองกระบี่เสียจนเมื่อย มือ เห็นจะต้องขอลาโรงไปเปิดโรงใหม่ที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เสียที

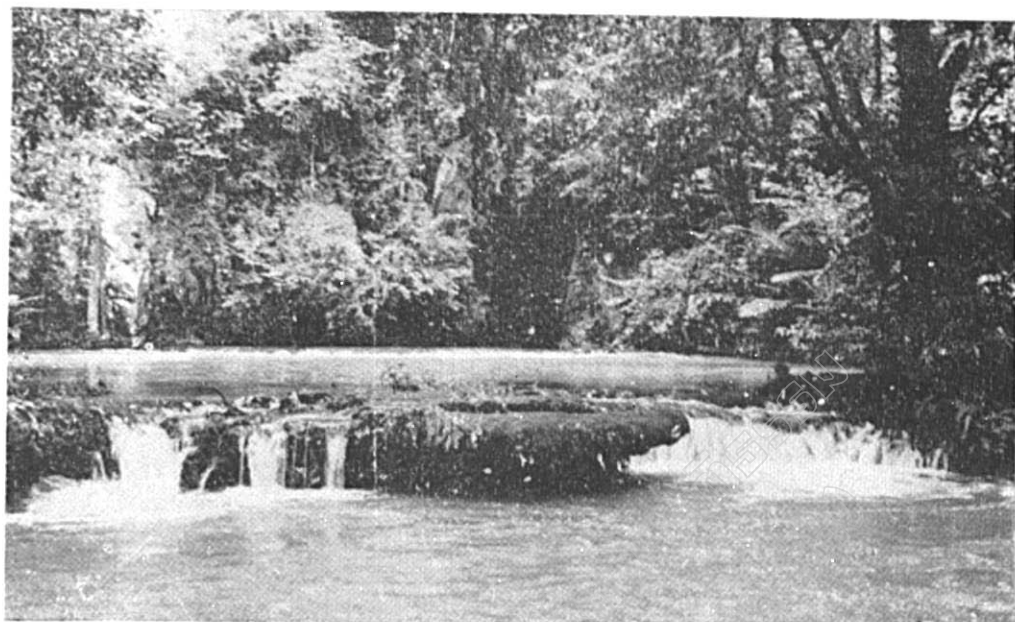
สวัสดิ์ครับ

๑๘ เมษายน ๒๕๐๒

ท ั ต น ี ย ภา พ

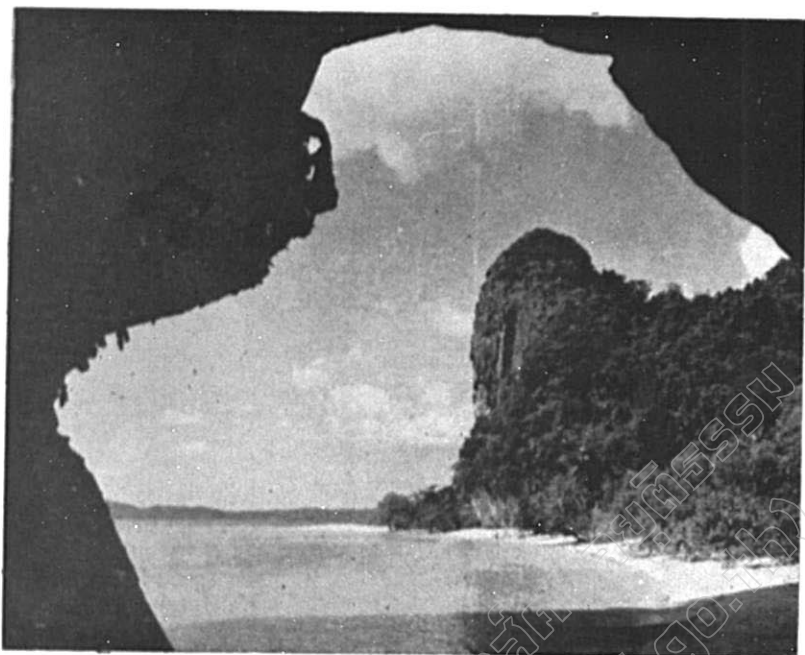
ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ธารโบกขรณี

สะพานเจ้าฟ้า

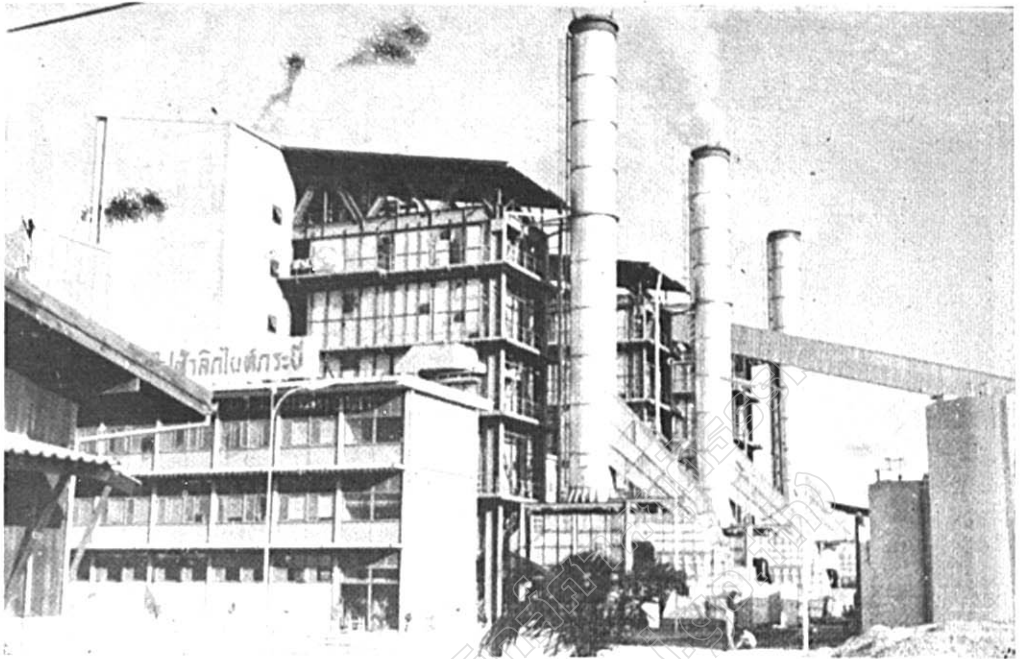

อ่าวพระนาง

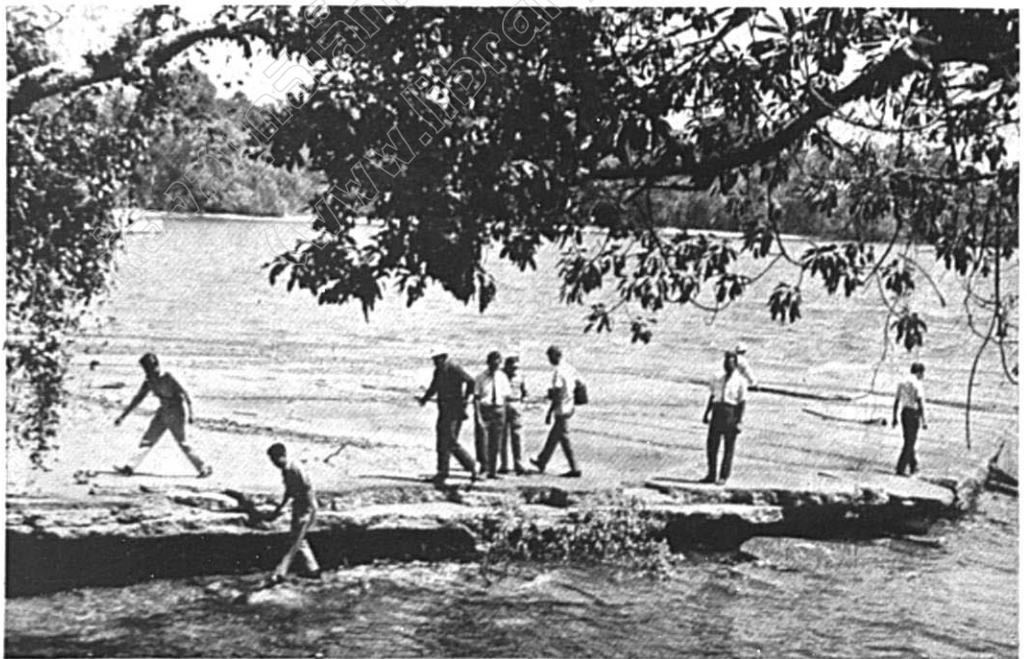
หาดนพรัตน์ธารา

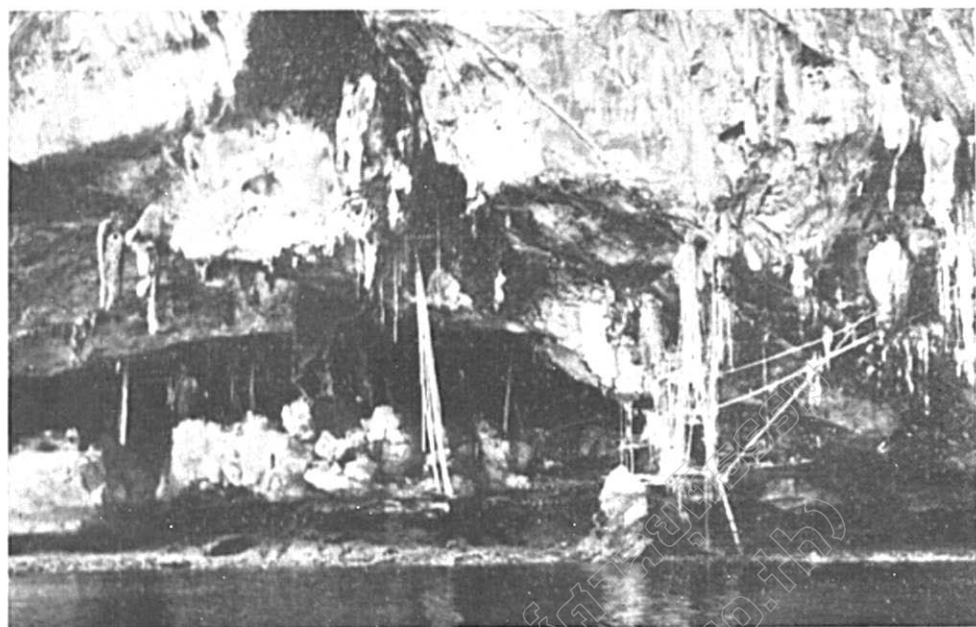

กำหนดหอขยที่แหลมโพธิ์

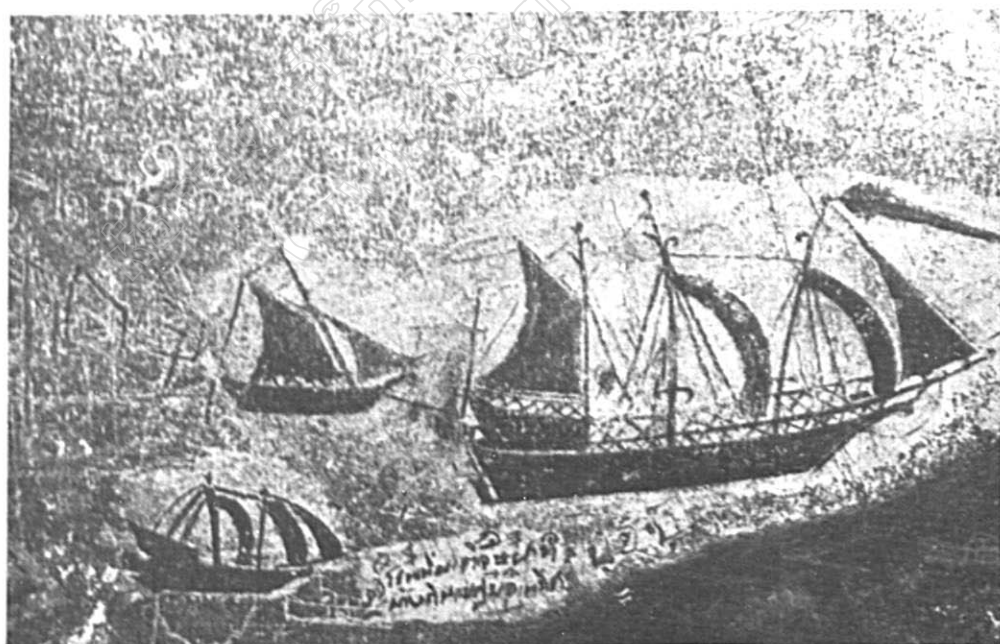
การไฟฟ้าดิโนท

ถ้ำกาบในเกาะพีพี

ภาพวาดภายในถ้ำเกาะรังนก

“การอำนวยความสะดวก
ให้แก่ประชาชนได้โดยเสมอ
หน้ากันตามกฎหมาย และ
ถูกต้องตามหลักนิติธรรม
อย่างเคร่งครัด เป็นหัวใจของ
การรักษาความสงบสุขของ
บ้านเมือง”

พระราชดำรัส

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)